

"KOVA"
Savaitinis laikraštis
Išleis kas penktą dieną Phil'a., Pa.
Laidžia
**LIETUVIŲ SOCIALIZTU
SAJUNGA AMERIKOJE.**
(Incorporuota Balandžio 28 d. 1908)
PRENUMERATA:
Metams į visas dalis svieto \$2.00.
Pusmetų \$1.00.
Adresinių kainos ant užklauso.
Redaktorius — K. Vidikas.
Administracijos — A. Žymontas.
Be rinkimo rinkimo kreipkitės šiuo
adresu:
"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

KOVA

Organas Lietuviu Socialistu Sajungos Amerikoje.

"KOVA"
The Lithuanian weekly
Published every Friday, Phil'a., Pa.
by the
**LITHUANIAN SOCIALIST
FEDERATION OF AMERICA.**
(Incorporated April 28, 1908)
SUBSCRIPTION RATES!
In all parts of the world per year
Editor — K. Vidikas.
Business Manager — A. Žymontas.
Advertising rates on application
All communications should be ad-
dressed to:
"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

No. 40

TELEFONO No. KEYSTONE MAIN 2958.

PHILADELPHIA, Pa. 3 d. Spalio (October) 1913 m.

TELEFONO: KEYSTONE MAIN 2958.

Metas 1X

AMERIKA.

PILD. KOMITETO NARIAI SUSITAIKĖ.

Po pasikalbėjimo tarpe savęs Pild. Komiteto narių: M. Michelsonienės, J. P. Raulinaičio ir V. Paukščio, priėjome prie sekancijos rezolucijos:

Atsakuju savo skundą ant drg. Michelsonienės ir Raulinaičio ir sutinku ant toliaus pildyti pareigas P. K-to su drg. Michelsonienė ir Raulinaičiu.

V. Paukštys.

Mēs atsaukiame savo apeliaciją, paduota į sąjungiečius ant Veik. Komiteto kalbėtojų klausime ir sutinkame pildyti pareigas ir ant toliaus P. K-to.

J. P. Raulinaičis, M. Michelsonienė.

Redakcija nuo savęs pridėd, kad Pild. Komiteto nariai susitalkydami pasielgė vyriškai, sąjūdiškai, socialistiškai. Tai pavyzdys visiems sąjungiečiams, kaip užbaigt tarp savęs nesusi-
pratumus.

UŽMŪSTŲ MUSTYNĖSE

Harrison, Miss. Du girti negrai užėjo į negrų valgyklą. Jems valgis nepatiko, ir jie nusovė juodukę. Toler, padavusį jiems tą valgį. Vienas iš buvusiuoju valgykloje norėjo juos nuverti ir liko nušautas. Pasakui prasidėjo negrų ir baltųjų riaušės, kuriose aniedu negrai liko nuliūnėti, šeši baltieji ir šeši negrai užmušti. Devyni sužeisti.

BILIJONINIS TEISMAS KUNIGUI ŽMOGŽUDŽIUI.

New York. Prisaikintųjų teisme, kuris tyrinēs kunigo Schmidt'o žmogžudystę, dalyvaus tik milijonieriai: Vincents Astor, Cornelius Vanderbilt, August Belmont ir kiti, kurių visų turas sykiu siekia daugiau kaip \$1,000,000,000. Gal jie ir minkštesnį nuosprendį išneš dvasiškam tėvui.

IPLAUKŲ TAKSOS.

Suvenytų Valstijų valdžia turēs \$100,000,000 daugiau įplaukų kasmet iš taksų, dabar įstatymais uždėtai ant ypatų įplaukų, siekiančių daugiau kaip \$3,000 j metus. Vedę žmonės mokēs tokias taksas tikrai, įeigu turēs įplaukų daugiau kaip \$4,000. Įplaukų taksas gaus mokēt 600,000 žmonių.

ŽYDAS RAŠYS SUTARTĮ SU RUSIJA.

Washington. Valstybės skyrius pavėdė žydai daktarui M. Treunwaldui parašyti planą naujos sutarties su Rusija. Kaip žinoma, senoji sutartis buvo panaikinta todėl, kad Rusija nesileido į savo šalį Amerikos piliečius žydus.

GOVERNATORIUI YPATIŠKA DOVANA.

New Yorko gubernatorius Sulzeris, kuris yra teisiams už susikimą juo partijos pinigų, teisiams, kad jo praleisti pinigai tai buvo jam ypatiška dovana nuo jo draugų. Iš to teimimosi vientik juokiamasi.

UŽRUBEŽIS.

NAUJI KARĖS DEBESIS BALKANUOSE.

Bulgarija su Turkija tariasi užpulti ant Graikijos.

Albanai pamušė serbus ties Monostiru ir atėmė nuo serbų miestus: Struga, Jakova, Kitchovo ir Jakovitzta.

Turija rengia karėn kareivius Mazojų Azijoje.

URANIUMO KALNAI.

Erzgebirge kalnuose, Vokietijoje, rasta daug uranumo, iš kurio yra ištraukiamas radium, brangiausias pasaulyje metalas, garsus savo veikimu medicinoje ir kitomis stebėtinomis chemiškai - fiziskomis ypatybėmis.

ORLAIVU PER MARES.

Francuzas orlaivininkas Roland Garros, orlaiviu perlėkė per Viguržemines mares, 558 angliškas mylias.

CHINAI PERSIPRASO PRIĖS JAPONIJĄ.

Chinijos kariuomenės komandierius gen. Chang Hsung persiprasė prieš Japonijos konsulą už tai, kad chiniečiai užmūsė kelis japonus ir įžeidė Japonijos vėlavą Nankine. Tokiu būdu, gal šiuo tarpu nesutikimai tarp tų dviejų šalių užsibaigs.

PAVARE STUDENTUS BLAIVININKUS.

Greifswald, Vokietija. Iš vietinio universiteto išvaryta du studentai visuotini blaivininkai už tai, kad užprotstavo prieš svaiginančių gėrimų vartojimą laike "alaus vakaro", kurį universiteto valdyba su studentais parengė apvaikšiojimui kaizerio jubilėjaus. Mat, tie du studentai prasizengė prieš akademiškus vokiečių studentų papročius.

SUOKALBIS ANT JAPONIJOŠ MINISTERIO.

Atidengta suokalbis nuzudyt užrubežinių dalykų ministerij. Rasta dinamito po jo kanceliarija.

SVARBUS ARCHEOLOGISKAS KAIMAS.

Roma, Archeologas Boni atkasė kaimelį, kuriame prieš Romos uždėjimą, 753 metuose prieš Kristų, gyveno Italijos piemens.

MONARCHISTŲ SUKILIMAS.

Portugalijos monarchistai organizuoja didelį sukilimą prieš respublikonų valdžią.

7 LEKIA ORLAIVIU.

Anglijos orlaivininkas Noel, susodinęs orlaiviu 7 žmones, juos pavazinėjo oru.

ŽMOGŽUDYS NUSIŽUDĖ.

Wilmington, Del. Nusiovė žmogžudys HJ Wiggins, pabėgęs iš Philadelphia's Eastern kalėjimo, kada 50 policistų apsupo jo namus. Jis gynėsi ypač labiau nesutinka, tuo caras jaučiasi stipresnis.

RUSIJA.

MORDŲ DAUŽYMAS MADOJ.

Maskvos gradonačnikas valdžiai praneša, kad net žemoji policija labai yra pripratusi daužyti piliečiams "mordas" ir tai daugiausiai be jokio matomo pamato.

NAUJA PASKOLA.

Kalbama, kad Rusija rengiasi užrubežyje skolintis da pusę milijardo rublių, matomai, vedimui kovos su revoliucijiniu bruzdėjimu.

BIEDNI BAKŲ MILIJONIERIAI.

Bakų kerosininių dirbtuvų darbininkų streikas da tęsiasi. Darbininkų reikalavimus nepriėmė tikrai mažesniejie darbdaviai; didesniejie gi juos atmeta, nėsia, pildant tokius reikalavimus turėtu bankrutų kerosino pramonė. Juokinga kalba apie bankrutijimą žinant, jog 1912 m. Nobelio kompanija grynai pelnė 43,400,000 rublių. Bakų kerosininių kompanija 3,600,000 rub. gryno pelno ir t. t.

MUSIS RUSŲ KAREIVIŲ SU TURKAIS.

Įvyko kruvinas susirėmimas tarp rusų kareivių skyriaus po pulkininko Didenko komanda ir turkų kariuomenės Persijoje ties kaimu Chakki. Rusų kariuomenė čia prabuvo sustabdyti tikybines muštynes tarp krikščioniu ir kurdų, bet turkų kareiviai užpuolė ant rusų. Užsidegė karštas mušis, kuriame tapo užmušta daug turkų; likusieji pabėgo; iš rusų kareivių užmušta du ir sužeista 6. Po to du turkų oficeriai atėjo pas rusų kariuomenės viršininkus ir persiprasė.

VIS DA NERAMU.

Vidaus dalykų ministeris Maklakovas pranešė ministerij tarpybai, jog daugelyje vietų Rusijos revoliucijinis judėjimas slapta verda: vedama agitacija, organizuojama rateliai, draugystės, pasikalbėjimai ir vartojama kiti būdai sujudinimui žmonių prieš sukilimo prieš dabartinę valdžią. Todėl Maklakovas sako, reikia palaikyti sudrūtintą apsaugą ir persekioti tokį nenouramų veikimą, ypač neduoti per daug valios laikraščiams. Vienok, visvien caro paliepimu liko panaikinta sudrūtina apsauga daugelyje vietų, kur valdžia tikisi, revoliucijinę dvasią "iš šaknų išrovusi".

VALDŽIA PJUDO TAUTĄ ANT TAUTOS.

Caro vietininkas ant Kaukazo grafas Voroncov-Đaskov, senas reakcionierius, ir tas kaltina valdžią, kad ji ant Kaukazo kiršino vieną tautą su kita, ir tam tikslui užvedavo net dideles bylas, kaip tai, byla prieš "Dašnakciutin" partiją. Mat, juo pavaldiniai tarp savęs labiau nesutinka, tuo caras jaučiasi stipresnis.

LIETUVA.

Panevėžys. Šiais metais per vieną birželio mėnesį monopolijoje (prie prekyvietės) parduota degtinės 607,624 kibirai, ko dar niekad neatsitikdavo.

Rugpjūčio 17 d. policija užtikino žmogžudį, žmonių vadinamą Pacuku, Pacu. Sužeistas, pats nusišovė. Šis atsitikimas sukėlė Panevėžyje didelį triukšmą, nes Pacukas buvo žinomas, kaip žmogžudžių gaujos vadas, užmušėjas Karpio. Šmetinės Šiaulių žmogžudystės irgi esą jo darbas.

Nusiuvodijo jauna mergina, žinoma kaip vagė ir paleistuvė.

Darbininkų kasos. Darbininkų kasų sutvarkymas eina labai lėtomis. Iškart buvo manoma, kad visi spaustuvių darbininkai prigulės prie vienos kasos. Bet dabar šis sumanymas susigūdo ir spaustuvių darbininkai prigulė ir dvi dali. Prie pirmos prikūliau prigulė: Zavadskas, Rutkovskio, Kuktos ir kiti. Prie antros prikūliau: Malco, Rommo ir kiti.

Tiliunai, Panevėžio pav., Pumpėnų valsčius.

Pumpėnų ir Maldočionių (Pisaloto) valsčiuose paprastai gyvena veik vieni lietuviai. Bet net nuo toliau yra žinomi Tiliunai, kaip "ruskinė".

Šaliai. Šiaulių pavietė šį rudinį atidengs 6 pradines mokyklas.

Toliunai, Panevėžio pav., Pumpėnų valsčius.

Nuo šenkmečio ant vietinio dvaro žemės valdžios buvo atgabenti nuo Dinaburko 40 rusų šeiminų. Čia jie įsikūrė sodžių, kuris gavo vardą — "sienio Nikolskoje".

Anglijos straikeriai laimėjo.

Londonas. Uosto darbininkai sugrįžo į darbą, gavę visus savo reikalavimus. Pontypridd'o straikavusieje angliakasiai taipgi laimėjo streiką; jie buvo sustraikavę už tai, kad kompanija buvo priėmusi į darvietą neunijinį darbininką. Straikuoja tik Dublino gatvekarų darbininkai.

Anglijos unijų galybė.

Per dvejus paskutinius metus Anglijos darbo unijos padidėjo visu milijonu naujų narių. Be jų ačiu daugeliui straikų, unijų išdai sumenkėjo ant \$10,000,000. Pirm dvejų metų unijų izduose buvo \$40,000,000, dabar gi tik \$30,000,000.

Milicija ant 8,000 angliakasių.

Trinidad, Colo. Straikuoja 8,000 angliakasių. Straiką veda Motina Jones ir Angliakasių unijos vice-prezidentas Fr. Heyes. Gubernatorius žada pašaukt miliciją ant straikerių sprando.

DARBO LAUKAS.

REIKALAUJA VALDIŠKO ISTYRIMO CALUMET DARBO ŠALYGŲ.

Amerikos Darbo Federacija uždėjo ant visų savo narių po vieną centą mokesties kas savaitė pašalpai straikuojantiems Calumet, Mich., vario kasėjams. Darbo Federacijoj yra 2,000,000 narių. Todėl straikeriams bus sumokama po \$20,000 pašalpos kas savaitė. Bet to labai mažas, nes straikuoja 15,000 vario kasėjų.

Suvenytų Amerikos Angliakasių unija straikeriams jau sudėjo 100,000 dol. pašalpos. Vakarinės Kalnakasių Federacijos prezidentas Moyer atvažio į Washingtoną ir prašė senatorių Borah ir Shafroth, kad jodu pareikalautų kongreso paskirti valdišką komisiją ištirti, kokiose nežmoniškose sąlygose Calumeto vario kasėjai buvo laikomi sakoma, kad jie net tiesiog būdavo vergais paverčiami.

Montello, Sebasjan, Prelaimėtas.

Montello, Mass., 7 rugėžio Straikas W. W. Cross Co. vinių darbininkų streikas užsibaigė po sunkios beveik trijų mėnesių kovos. Nors mēs nieko nelaimėjome, išskiriant vargą, bet per prakalbas gavom pažinti, kas mus priverčia straikuoti ir kokiuo būdu galima pasiliuosuoti iš alginės vergijos.

Tariam ačiu visiems draugams, šelpusiems mus aukomis. Taipgi tariam ačiu L. S. S. kuopai už salę, kurią mums davė veltui vartoti per 3 mėnesius, o taipgi tariam širdingą ačiu drg. J. Grikštui už draugišką padėjimą mums sunkioje kovoje ir velijam jam energijos ir ant toliau darbuotis darbininkų naudai.

Presos Komitetas: J. J. Žemaitaitis, J. Mach, St. Šleinis.

Quebec'e, Canadoj, sudegė viename name 9 vaikai.

Popiezius suvisu nusilpnėjo. Bijomasi, kad nemirtų.

New Yorko socialistai išdalinę 50,000 agitavusių lapelių vieną praeitą nedėdienį, agituodami už soc. kandidatus į miesto valdininkus.

"Dilgėlės" persergėja visuomenė, kad nesiųstų aukų New Yorko knygyno lietuviškam skyriui; nes, anot "Dilgėlių", to skyriaus sekretorius, "Tėvyinės" redaktorius V. K. Račkaukas mulkinas visuomenę. "Dilgėlės" sako, jog vėliaus paaiškės faktai.

Alkoholizmo kongresas Milane, Italijoje, kur dalyvavo atstovai nuo visokių tautų blaivybės organizacijų, vienbalsiai pasmerkė gėrimų svaiginančių (alkoholinių) gėrų, kurie yra priežastimis daugybės ligų ir morališko nupuolimo.

KRAUTUVIŲ VERGAI ORGANIZUOJASI.

Krautuvių pardavinėtojų (sėsmanų) unija New Yorke pradėjo organizuoti visų krautuvių darbininkus-pardavinėtojus.

DUBLINO STRAIKE 2 UŽMUŠTI, 600 SUARESTUOTŲ, 500 LIGONBUTYJ.

Dublino, Airijoje, straikuojantieji gatvekarų darbininkai atsisaukia į visus darbininkus, meldami pinigškos pagalbos. Straikeriai primena, jog nuo Dublino straiko pradžios policija užmušė dvi ypatas, 600 straikerių be jokios kalčios pasiuventė į kalėjimą, 1,200 straikerių sužeidė. 500 sužeistųjų randasi ligonbučiuose. Augstesnieji dvasiškija, policijos viršininkai ir teisdariai, visi išvien be galėsčio kankina darbininkus, nes jie ponai yra šėru (akcijų) savininkai gatvekarų kompanijų.

Gelezinkeliečių tarybos.

Kiti tarptautiniai tarp tytu gelezinkeliečių darbininkų ir darbdavių klauso darbininkų reikalavimams. Darbininkų atstovai parodė, jog kai kuriems darbininkams, ypatingai "brėknamams", prisieina dirbti po 11 iki 16 valandų į dieną.

Francijos unijos.

Francijos Darbo Federacijos narių skaitlius nuo 977,350 1910 metuose pakilo iki 1,054,413 iki 1912 metų pabaigai. Vienok kitose darbo organizacijose, apart Francijos Darbo Federacijos, yra da į pusantro milijono organizuotų darbininkų.

Paskiausios Žinios.

Chinija pradėjo naujas tarybas su Rusija apie Mongoliją.

Quebec'e, Canadoj, sudegė viename name 9 vaikai.

Popiezius suvisu nusilpnėjo. Bijomasi, kad nemirtų.

New Yorko socialistai išdalinę 50,000 agitavusių lapelių vieną praeitą nedėdienį, agituodami už soc. kandidatus į miesto valdininkus.

"Dilgėlės" persergėja visuomenė, kad nesiųstų aukų New Yorko knygyno lietuviškam skyriui; nes, anot "Dilgėlių", to skyriaus sekretorius, "Tėvyinės" redaktorius V. K. Račkaukas mulkinas visuomenę. "Dilgėlės" sako, jog vėliaus paaiškės faktai.

Alkoholizmo kongresas Milane, Italijoje, kur dalyvavo atstovai nuo visokių tautų blaivybės organizacijų, vienbalsiai pasmerkė gėrimų svaiginančių (alkoholinių) gėrų, kurie yra priežastimis daugybės ligų ir morališko nupuolimo.

APŽVALGA.

"LAISVĖS" MOTERŲ NUMERIS.

Po ilgokam laukimui išėjo "Laisvės" Moterų Numeris. Peržvelgęs jį, pamatai, jog jis pilnai atlygina už tą laukimą. "Laisvės" redakcija įžanginiam straipsnelyje "Skaitytėjus" sako:

"Tat pirmą sykį da lietuvių rašliavos istorijoje toks didelis minčių spiečius paleidžiamas į mūsų lietuvišką visuomenę, kad išbudinus-sujudinus da tebesnaudžiančias savo daugumoje mūsų seses-lietuves".

Tie redakcijos žodžiai nėra koks pasigyrimas, bet tikra teisybė, nes "Laisvės" Moterų Numeris ištikro talpina savyje šimtus įvairių, žingėdiųjų minčių ir žinių apie moteris.

Telpa straipsniai: Jono Ōzolio, Debso, Barabosiaus, Brooklyn Dėdės, Europiečio, Nemunaitės, Ramūlio, Stropaus, V. Cerkeviciaus, G. W. Lunno, pačios redakcijos, Z. Aleksos, F. Stropienės, Chicago Sufraigistės, A. J. Karaliaus, Don Alberto, J. N., P. Svotelio kelios apyskaitės; daug žinių apie lietuves Amerikoje, jų organizacijai ir tt.; anketa — įvairių pakraipų ypaty nuomonės apie mūsų moterų reikalus; paveikslai: "Lietuvos Mokykla" (Rymšos), "Slepksis", Žemaitės, G. Petkevičaitės, Hellen Keller, Motinos Jones, Katerinos Breskovskienės ir dr. Johanno Baltrušaitienės paveikslai.

Moterų Numeris sešių lapų, Vertas kiekvienam įgyti.

LENKAI NIEKINA SAVO YCUS.

Visa Lenkija yra apimta pasipiktinimu, kad Lenkijos didžioniai priėmė užprasimą į bažnyčios laike jo apsilankymo Poznaniuje. Baliaje dalyvavo lenkų kunigaikščiai, Carponskiai, Radzivilai, grafi Kelečiai ir kiti. Visi jie už tai gijo lenkų visuomenės jautiką. Negamta to, ir nuo paties kazerio jie girdėjo sau ir šaukta pažeminimą, kada kaizeris per balii savo prakalboje reikalavo, kad lenkai priimtų vokiečių kultūra ir tarnautų garbei "mūsų (kazerio) prusiškos ir mūsų vokieškos tėvynės".

Na, o lietuvių patrijotikai klerikaliskoji, visuomenė negali sulaikyti savo džiaugsmo, kad Yeas repėkordis tina pas cara į svečius, gauna nlo jo dovanas ir prizada jam, kad lietuvių tarnaus Rusijos (valdžios) garbei ir stiprybei.

SAULĖ NEPRIIMA PROTESTŲ.

"Saulė" prisistatė jūli patrijotikaiai protestūs prieš "Kovą" ir "Laisvę", užstodamū Yca "Saulė" tų protestų pedėjo ir redakcijos atsakymuose liepė juos visus pasiūsti "Draugui" ir "Tėvynei" (kuriaudū visas patrijotiskas šiukšles atspaudina, neturėdami geresnių rasti ir tingėdami patis rašyti). Visi davatki jū tautininkų organai baisiai pasipiktino, iš dailios "Saulės" pašaipos.

RUOŽAI.

Skaitytojai darbininke pasiklausyk trumpos, bet tavo gyvenimui artimos istorijos. Kelios dienos atgal atėjo į redakciją da nesenas žmogus, apie 42 metų amžiaus, mažu kudiuku vedinas. Paklaustas, ko jis reikalauja, pasakė, kad noris biskį pasikalbėti su kuom nors iš šio namo žmonių. Ir pradėjo pasakoti:

"Užtrukdysiu aš tamstai 10 minučių, bet išklausk mano pasakojimo. Matai tamsta mano sužeistą ir gyduolėmis apipiltą ranką, dėlei kurios jau kelinta savaitę negaliu dirbti darbo. Kol dirbau prieš susižeidimą, gaudavau 8 dol. į savaitę, tuomet aš, moteris ir šis mažas kudiukas vis šiaip-taip prašimaitindavome. Dabar man negalint dirbti, jau kelinta diena aš nieko su moteria nevalgiau, o štai savo mylimam sūniui nupirkau grūšią. Ir tikėsi tamsta, mano kišeniui dabar yra 14 centų."

Aš tiesiog dabar esu kritiškame padėjime ir nežinau, nei ką daryti. Draugai, kuritos turėjau, salinasi nuo manęs. Randą, už kelių dienų reikės mokėti; tat visai nežiniu, ką turiu daryti. Galvojau šiaip, galvoju kitaip, galų gale sumaniau nueiti pas mūsų kleboną, manydamas, kad jis man padėjimą supras ir, jeigu jau niekuom negalės pagelbėti, tai bent kokį nors patarimą duos.

Nūėjau ir, kaip tamstai dabar, pradėjau pasakoti savo vargingą padėjimą. Žinai, tamsta, jis su manim nei kalbėti nenorėjo, pasakė, kad neturis laiko ir liepė tuojau man laukan išeiti.

Sirdis man skaudėjo, kad skelbėjas dievo žodžių, išpažintojas artimo meilės, bet taip ziaurus kaip žvėris. Nėra pas jį nei biskučio artimo meilės ir žmoniškumo. Negalima tikėti, ka jis pasakoja bažnyčioje, jei jis ir liepia kitiems tikėti, bet pats taip netiki ir nedaro.

Aš tikėjau iki šiol, meldžiau si ir pinigų kunigui mokėjau, bet kada mane užpuolė skaudus likimas, kada bado šmėklė žiuri man į akis, mano dušios ganytojas nenori su manim nei kalbėti, nei gero žodžio patarti. Jam, matomai, nerūpi ir nerūpi mano (dušios) išganymas, bet jam rūpi ir rūpi mano ir kitų sunkiai džiūrbti skaitėliai.

Nuo šio laiko aš netikėsiu. Aiškiai pamaciau baises veidmainyste savo dušios ganytojo, kuri iki šiol laikiau už pavaldžiausį kuniga iš visu kiel as ju pažinojau.

Moku skaityti, galiu ir kitam savo nuomone pasakyti, tat dabar, kaip tik pradėsiu dirbti turėdamas progą, aiškiaus ir kitiems apie žmonių mulkiotus ir pinigų vylitojus. Manau, kad nėra turbūt, kito tokio taip gudriai sugalvoto biznio, kaip tikėjimas, — tai tiesiog nuo tikėjimo žmonių lupelė atluva paskutinį skaitiką.

Nušibosiu tamstai savo pasaka, bet negalėjau išskentėti nepasakės kam nors, ka mano sirdis jaučia ir protas esako. Aš vienatimo dalyko dabar norėjau — surasti kur nors žmones, kad padabotų mano kudiuką, tuoj tarpu mano moteris galėtų eiti kur nors dirbti, kad ir už 4 dol. į savaitę; aš gi pasveikęs irgi gal kur nors gauti darbą. Nenorėjau atiduoti to savo mylimo kudiukio į pavargėlių namus.

Nieko nemelavau tamstai: ka škiat, tai vis teisybė.

Nuo šio laiko busiu jūsų nauju draugu. Girdėjau žmones pasakojant, kad jūs kariaujate už mūsų varguolių likimą. Nors atsyki taipgi bažnyčioje girdėjau, kaip jums kelkė, bet kaipė tas, kuris pats yra didžiausias niekšas. Girdėjau, kalbėjo, kad ant jūsų dabar didelis protestus išmisišio ir rašo kituose laikraščiuose, bet tegul sau rašo. Jūsų skelbiamoji teisybė turės ant žemės įsikūnyti. Juk taip toliau gyveniti negalima. Tik biskį kokia bėda prispaudė žmogų, jau badas ir žiuri į akis. Nėjaugi mės, varguoliai, visuomet taip ir turėsite kentėti? Taip negalima. A. Ž-tas.

Moteru Skyrius.

LIETUVIŲ MOTERŲ IR MERGINŲ YDOS.

Nors lietuviškos merginos ir yra apdainuojamos poetų, kaip graikščios, meilios, kiltos, stiprios kuniškai ir dvasiškai, bet ar taip ištikrųjų yra, tai klausimas, kurį aš čia trumpai bandysiu peržvelgti. Senoj mūsų tėvynėj Lietuvoj mūsų merginos, taip pat ir moteris, galima sakyti, nors iš dalies yra ir graikščios, ir meilios, ir kuniškai stiprios, bet jau kiltumo, ypač pas neapsivietusias kaimietes, gal nedaug rastume; stiprumo dvasioj arba kokių gabumų taipgi nesimatoma. Tat jas poetai gal ir perdaug išaugstina ir išgarbina. Nors, žinoma, tai ne mūsų merginų ir moterų kaltė, kad gyvenimo aplinkybės jas tokioms padaro, ir aš tik noriu pasakyti tą, kas yra.

Bet šioj šalyj mūsų merginų dalis, gal apie pusę, o moterų didžiuma visai nemoka prisitaikyti prie šios aplinkybių; svarbiausia, nemoka ir nesistengia prideranciai apžiūrėti namų ir padaryti valgyti, toliau, nemoka tinkamai ir svariai kaip savo šeimynas, taip ir pačios save apsidėdyti. Pamatysi kur lietuvi miesionka gatve einančia, tai tuoj ir pažinsi, nes visi jos parečiai skiriami viens nuo kito; dresė (andarokas) šilkinė, koki sviest, o jakutė stora vilnonė ir tamsi arba visa juoda; skrybėlė 3 ar 5 metų senumo, ant šono persikreipus; ceverykai nukrype, pantiškos apsimukusios, žodžiu, moteris pati ypata ant veido kai kada buti nei šio nei to, bet pažvelgus į jos apsidėdymą, norisi tik nusispjauti.

Na, ir kas tame kaltas? Kur reikia įsikišti priežasčių, to visko netikumo ir apsidėdimo. Gal kas yra neturto, ir gaudu ir dėl apsvietos stokos. Gal buti daleistima išmintai, bet taip manyti apie visas buti didžiausia klaida, nes kitos lietuviškos dedinėles turi netis po kelis simtus, bet net ir po kelis tukstantčius bankoj pasidėjusios, bet ju kaip kepurė, atp ir ceverykai nukrype ant šono arba vėl, ant "pantės" rudži, at kvortos deginės turi, o ceverykų arba kepurės neatsiverka.

Tas pats ir su apsišvietimu. Nors lietuvi moteris ir merginų yra mažai apsišvietusių, bet man rodosi, kad prideranciai apsidėdyti, tai nereikia buti išjursiai kokius ten mokslus; tik reikia gero noro ir netingėti o valgi gerai pagaminti arba žmoniškai apsidėdyti galima ir be didelio mokslo. Atsižvelgime, kad ir į tas mūsų moteris, kurios tik čia ilgiau pagyvena arba kurios daugiau, taip sakant, į svieta išėina, tai yra laikosi prakalbose, koncertuose, teatruose ir draugijų baliuose; šitos jau ir daug kuom skingasi, jei tik nėra girtuoklės ir tinginės, kaip apsidėdymu, taip ir namine žuoba. O jau apie čia gimusias ir augusias nėra ką nei kalbėti, tokios tankiai yra pralenkusios net ir kokioms airišes, francuzes ir kt. Ir ištikrųjų, kurios lietuviškos yra čia normaliai gimusios ir užaugusios, o neapsidėjusios nei nepasidėjusios, tai netik, kad jos moka gražiai apsidėdyti, bet ir pačios yra gražios, gal tankiai net gražesnės už kitatautes. Tačiau reikia pastebėti, kad čia tame kaltos ne vienos moteris, tai yra, kad vyru irgi yra tame daug kaltės už tai, kad jie savo moterų, seserų, dukterų ir mylimų nesivėda šu savimi į žmones, į prakalbas, teatrus, koncertus ir tt., kur jos gautų netik apsipazinti su žmonėmis, bet ir pamatyti jų gerus apsiėjimus, apsidėdymą ir, kas svarbiausia, jos pradėtų plakti.

PASIKALBĖJIMAS DĖDĖS SU POVYLU.

DISKUSIJOS APIE RAZBAI-NINKĄ KUN. SCHMIDTĄ.

Dėdė matai, kokių piktadarių yra tarp katalikų kunigų. Jeigu dėdė saki nors vieną tokį žvėrį iš socialistų, kaip kunigas Schmidt, aš dėdei tuojau duosiu 10 dolerių.

Kokis, Povyl, Schmidt, ar tas, ka papjovė vokieitaitė Annie Amuller?

Tai gi tas, tas Schmidt, Kunigo zokoninko Macochio paleistuvystės ir žmogudystės sudrebinio visą pasaulį savo baksumu. Bet kunigo Schmidtio nedorybės ir Macochio pravišioj.

Kun. Schmidt yra išsvilojėjis iki mūsų visose didžiausiose nuodėmėse prieš įstatymus žmonių dievo ir gaautos.

Mažiausia klaida darai Povyl, kad manai, jog Schmidt buvo katalikų kunigas. Jis buvo tikrai paprastas cičikėlis, apsitaisęs kunigiskais drabužiais ir per apgavystę gavęs kunigų vietą.

Dėdė sakai kunigų šimslis, šimslis tik-ka dabar paleista. Nes kaip tik Schmidt prisipažino nužudęs Annie Amulleritę, tuoj buvo telegrama užklaus-tas Mainzo vyskupas, kuris įsivėnt Schmidtą į kunigus. — ar Schmidt yra kunigas ar ne? Vyskupas atsakė, kad jis yra kunigas, bet, susipykęs su vyskupu, išvažiavo į Ameriką. Toleiu budu apie jo kunigystę nėra abejonės. O kas dėdei pasakė, kad Schmidt būvęs socialistu?

Kaba tu, Povyl, gazetų neškaitai, kad nežinai tokios svarbios žinios? Gazetos rašo, kad advokatas Koelble New Yorke tankiai sakydavo prakalbas apie socializma. Tai va Schmidt ir laukydavo tas visas prakalbas ir labai buvo užsinteresaves socializmu.

Katalikai ir katalikų kunigai, besivoliiodami pikty darbų lygune, to lygyno purvais nori apdrabstyti socialistus. Dėdės mimimas Koelble yra kataliku advokatas, socialistu priešas. O prakalbas jis laikė ne apie socializma, bet prieš socializma, ir visur prie kiekvienos progos tas Koelble eda socialistus. Todėl, jeigu kun-

ciau žiūrėti į patį gyvenimą, į politiką, į šalies suredymą ir į visą pasaulį, ir šasyk gali vyra-ti brolis, tėvas arba mylimasis tikėtis ir reikalauti nuo mūsų moterų ir merginų gerų gyvenimo draugų, gerų moterų, ir gerų motinų.

J. P. Raulinaitis. Redakcija turi kai-kurias skirtingas nuomones apie mūsų moteris, bet redakcija duoda progą pačioms moterims atsakyti į drg. Raulinaičio kritiką.

DRUGYSTĖS SEKRETORIUS.

Man, Povyl, neaišku, atgi tiek daug gazetų galėtų drukuoti neteisybę, tai yra, kad kunigas Schmidt buvo socialistas. — Man, Povyl, neaišku, atgi tiek daug gazetų galėtų drukuoti neteisybę, tai yra, kad kunigas Schmidt buvo socialistas.

Man, Povyl, neaišku, atgi tiek daug gazetų galėtų drukuoti neteisybę, tai yra, kad kunigas Schmidt buvo socialistas.

Man, Povyl, neaišku, atgi tiek daug gazetų galėtų drukuoti neteisybę, tai yra, kad kunigas Schmidt buvo socialistas.

Man, Povyl, neaišku, atgi tiek daug gazetų galėtų drukuoti neteisybę, tai yra, kad kunigas Schmidt buvo socialistas.

DŽEKIS KOPUSTAS.

DRUKORISKI JUOKAI.

Garbi Redakcija: — Meldžiu atspaudint mums tokių plakatų, kaip ir pernai, penkis šimtus. Su pagarba

DRUGYSTĖS SEKRETORIUS.

Mylimoji Redakcija: — Čia aš idėjes prisistūnu pusę dolerio, už ka meldžiu sujieskot mano pačią, kuri pabėgo su burdingierium. Jūs mano vardą turit. Skaitytojas.

Vienas žmogelis užsuko į spanstavę darbo. — "Ar tu gali rinkit raides?" — jo paklausė.

"O, aš nuo gatvės pelenų bačkas rinkau, tai kas man žnočia tos raides!"

K. S. K.

Už Tautos Namus.

(Atsakymas drg. J. Sukui).

Draugas J. Sukys nėra viuntėlis mūsų draugas, kuris taip pesimistiskai žiūrėtų į Tautos Namų reikalą. Jau man teko girdėti ir skaityti daug patasių nuomonių. Ypat dabar, kada pilnai paaiskėjo, jog Mokslų Draugijos delegatų gretinai susibūciliavo su kraštutiniai dešiniuoju mūsų visuomenės sparnu, daugelis draugų pradėjo teirautis: "ar tik mūsų namas nebūs antroni Saulė?"

Savo straipsnyje drg. Sukys ilgai pasakojė apie anglijiečių kunigijos poziciją, kaip pracityj, taip ir šioj gadynėj. Žinoma, su tuo mes nesutiksime, nes čia dviejų nuomonių būti negali.

Dabar mūsų lieka išsiaiškinti svarbiausias šiamis klausimais, ar joks Mollos Namai klerikalizmo lizdu? Ar yra pakankamai faktų, kad nam užtvirtintum, kad Mollos Draugija nėra bepartyniska?

Man rodosi, kad faktai užtvirtina drg. Sukio spėjimą daromuo išvedimo.

L. M. D. isikurtė 1907 m. buvo grynai svietiska draugija, nors kunigai kaip bepartyniniai ir priderėjo prie draugės. Tokia kultūriška institucija grynai svietiskos spalvos.

D. likosi ir po šio dienos Draugija didino savo kunigų mucejų, rinko dadas, ludo tebeleidžia gana rimta nuostata "Lietuvių Tautai". Šiuose nuose Mokslų Draugijos rinkimuose galima buvo gauti visiškai gerą rezultatą, daugelis pasirodė jau žinomais leidimais. Visas L. kaimas negali sukelti tokios abejojimų.

Nuomone, kad kunigų kariūnių fen luto kaimosoms, netgi "Lietuvių Tautai" spaudinamos. Draugija turi būti atskaitinga.

Man, Povyl, neaišku, atgi tiek daug gazetų galėtų drukuoti neteisybę, tai yra, kad kunigas Schmidt buvo socialistas. — Man, Povyl, neaišku, atgi tiek daug gazetų galėtų drukuoti neteisybę, tai yra, kad kunigas Schmidt buvo socialistas.

Man, Povyl, neaišku, atgi tiek daug gazetų galėtų drukuoti neteisybę, tai yra, kad kunigas Schmidt buvo socialistas.

Man, Povyl, neaišku, atgi tiek daug gazetų galėtų drukuoti neteisybę, tai yra, kad kunigas Schmidt buvo socialistas.

Tiktai katalikų datyvinimaisė L. M. D. gavimabėda sriovė. Je ten skleidžia ne supelėjusio mokslo principus, bet tuos naujos gadynės principus, kurie gali padėti skriaudžiamajai kliaiai išsikasti iš vargų Skriaudžiamoji kliaia turi prisų ne vien ekonominės kovos srytyj, bet ir idėjų srytyj. Tai koznas idėjiškas mūsų laimė.

Pirm ežio prie to, turime da suprasti, kad socialistai netik darbuojasi, kad darbininkai būtų aprūpinti laike ligos, sužeidimo ir senatvės, bet jie rupinasi da ir tuomi, kad darbo sąlygos būtų sveikos, kad mašinos būtų taip apsaugotos, kad nesužeistų prie jų dirbančius darbininkus, kad darbininkams būtų mokama užtekinai už jų darbą, taip kad jiems netik užtektų ištekliaus, kuomet dirba, bet kad ir senatvėje nereiktų kalėdoti. Pakol to viso da negalima turėti iš kapitalistiškojo surėdymo, tai prisieina reikalauti ir kovoti, kad įgijus aprūpinimą, kuomet įvyksta tokia nelaimė.

APRUPINIMAS LIGOJE.

Kadangi liga yra vieną iš tų nelaimių, kuri tankiausia užpuola ant darbininko ir reikalauja daug spēkų pavidale pinigų, kad išsigelbėti iš jos, tai darbininkai patys jau nuo seniai susiorganizuodavo, kad, užklus ligai, gelbėtis vienas kitą. Da po šiai dienai randasi daug tokių draugijų, ypatingai tose valstijose, kur darbininkais nesirūpina valstija. Tokiomis valstijomis galima pavadinti Ispaniją ir Rusiją. Pirmoji šalyje darbininkų savišalpos organizacijos visai nėra valdžios reguliuojamos, išskyrus tai, kad tokios organizacijos tik turi but užregistruotos valdžios įstaigos. Rusijoje tokios savišalpos organizacijos randasi valstijos vakarinėje dalyje (Lenkijoje ir Baltijoje) ir šiaip industrijuose (fabrikiniuose) centruose. Vienok, sulig 1886 m. įstatymu, Rusijos darbdaviai visada turi suteikti veltui vaistus, gydytoją ir ligonbutį, kada tik tie dalykai yra reikalingi darbininkams.

Paskui yra šalys, kur pašalpinės ligos organizacijos yra valstijos reguliuojamos. Tokiomis šalimis yra Anglija, Finlandija, Holandija, Italija ir Švedija. Nekuriose iš tų šalių, kaip va Italijoje, organizacijos švedijoje nepriverčiama registruotis visoms tų šalių pašalpinėms ligos organizacijoms, bet tos, kurios užsiregistruoja, gauna šokus-tokius palengvinius, kuomet Finlandijoje ir Holandijoje visos tokios organizacijos turi but valstijos valdžios reguliuojamos. Tas pats yra didžiojoje S. Valstijoje.

Toliau seka tos šalys, kuriose esančios darbininkų pašalpinės ligos organizacijos yra valdžios paremiamos. Tokiomis šalimis yra Belgija, Danija ir Francija. Šiose šalyse valdžia gana didelėmis sumomis paremia tas organizacijas. Žinoma, remiama tik tos organizacijos, kurias šalies valdžia yra pripažinus vertomis remti. Tokiu būdu, tos organizacijos, kurių valdžia nepripažįsta atsakančiomis, negauna paramos.

Ant galo eina tos šalys, kur darbininkų apdraudimas yra priverstinas. Tokiomis šalimis yra Vokietija (nuo 1883 m.), Austrija (1888 m.), Hungarija (1891 m.), Luxemburg (1901 m.) ir Norvegija (1909 m.). Vokietijoje tokis įstatymas tapo valdžios įvestas, kad žmonėms parodyti, jog valdžia yra be socialistų gera. Visi darbininkai, kurie uždirba nedaugiau kaip 2000 markių į metus, yra apdrausti. Čia darbdaviai moka apdraudus izdo palaikymui vieną trečdajį ir valdybos-administracijos išlaidas, o dvi daliai moka patys darbininkai. Austrijoje apdraudžiama darbininkai, kurie ir daugiau uždirba negu 2000 markių. Išdavimas pašalpos kai-kuriose iš tų valstijų yra atliekama per esančias darbininkų pašalpos organizacijas. Vienok nei vienoje iš tų valstijų apdraudimas nuo ligos da nėra tuomi, kuomi jis turėtų buti. Socialistai reikalauja, kad visur darbininkai būtų apdrausti ir kad apdraudimo lėšos

butų mokamos ne pačių darbininkų, bet iš valstijos izdo. Pastarame laike Francijoje, Italijoje, Rusijoje ir Šveicarijoje irgi projektuojama įvest priverstiną darbininkų apdraudimą ligoje.

APRUPINIMAS NE-LAIMEJE.

Vystanties mašinerijai, darbe atsirdo įvairių pavojų. Kad turėtų šiokią-tokią paramą, atsitikus nelaimėi, darbininkai susivienijo į organizacijas. Pirmiausia darbininkai susiorganizuavo tose industrijuose — pramonėse, kur darbas yra pavojingas. Tokios organizacijos pirmiausia įvyko kalnakasyje, jurininkystėje, tarpe geležinkelių darbininkų, o vėliau ir kitose industrijuose. Visas valstijas, kur randasi apdraudimas nuo nelaimės, galime padalinti į tris skyrius.

Prie pirmo skyriaus priklausau Anglija (nuo 1897 m.), Danija (1898 m.), Francija (1898 m.), Ispanija (1900 m.), Graikija (1901 m.), Rusija (1903 m.) ir Belgija (1903 m.). Tose šalyse darbdaviai turi suzeistiems darbininkams išmokėti tiek, kiek valstijos įstatymai reikalauja, be jokio išanksto apdraudimo savo darbininkų. Tiesa, kai-kuriose valstijose, kaip Anglijoje, Rusijoje, Danijoje ir Ispanijoje, įstatymuose rekomenduojama, kad darbdaviai gali savo darbininkus apdrausti apdraudus kompanijose, jei pats darbdavys nenori nešti išlaidas, kuomet nelaimė atsitinka kuriam iš jo darbininkų. Tas pats yra didžiojoje Suv. Valstijoje, bet čion tik tame yra keblumas, kad pirma, negu gauni pašalpą, reikia teisme daruoti, jog esi sužeistas ne per savo kaltę, tai yra, turi daruoti, jog sužeidei ne iš liuso noro!

Prie antro skyriaus valstijų galima priskaityti Finlandiją (nuo 1895 m.), Italiją (1898 m.), Holandiją (1901 m.) ir Belgiją (1903 m.). Tose valstijose atsakomybėje yra laikoma darbdavys ir jis turi savo darbininkus butinai apdrausti valstijine arba privatiška apdrauda.

Prie trečio skyriaus galima priskaityti Vokietiją (nuo 1884 m.), Austriją (1887 m.), Norvegiją (1894 m.), Luxemburgą (1902 m.) ir Hungariją (1907 m.). Tose valstijose darbdaviai savo darbininkus turi apdrausti tam tikrose įstatymais nurodytose įstaigose ir tam tikru, įstatymais nurodytu būdu. Kai-kuriose iš jų (Hungarijoje, Luxemburge ir Norvegijoje) pati valstija užlaiko apdraudus įstaigą. Vokietijos apdraudus organizacijos susideda iš darbdavių, kurie susiorganizuoja pagal pramonės.

Be to, Angijoje sužeistas darbininkas gali reikalauti atlyginimo sulig savo noru, ar nuo apdraudus įstaigos ar nuo savo darbdavio, kuris yra laikomas atsakomybėje už darbininko sužeidimą. O Švedijoje darbininkas, nors ir gavo iš apdraudus įstaigos pašalpą, vienok da gali skusti ir darbdavį už išlaidas, kurios yra viršaus sulaus, apdraudus įstaigos išmokėtos.

APRUPINIMAS MOTERŲ.

Apdraudimas motinystės da visai neišvystęs. Šioje draugijinėje apdraudus srytyje da turi but daug kas nuveikta. Vokietijoje ir Francijoje nors ir nėra atskiro fondo tam tikslui, vienok iš ligos pašalpos fondų yra išmokama tam tikra suma. Rusijos darbdaviai turi savo darbininkams ir darbininkų gimdančioms moterims suteikti veltui visą prižiūrėjimą, vaistus ir akušerką. Italijoje pastarame laike įsteigta valstijinis fondas, iš kurio bus išmokama pašalpa motinoms, šiame atvejuje socialistai visur reikalauja, kad motinoms būtų

suteikta prieš ir po gimdymui sudikio ne tik gera faktariška priežiūra, bet ir būtų visai užginta dirbti.

APRUPINIMAS RAIŠŲ IR SENUKŲ.

Kaip jau perzvelgtose drauginės apdraudus formose taip ir šioje, darbininkai patys turėjo rupintis tuomi dalyku, steigti tam savo organizacijas, pakol valstija nesirūpino. Tokiomis organizacijomis Anglijoje yra draugiškosios draugijos (friendly societies), Vokietijoje darbc unijos, Francijoje, Italijoje ir Belgijoje savitarpines darbininkų apdraudus organizacijos (Societes de Secours Muuels). Vėliau tos organizacijos pradėjo but valstijos remiamos.

Valstijos, kur darbininkai yra priversti apsidrausti, prilauso prie antros rūšies. Toliomis valstijomis yra Vokietija, Austrija ir Belgija. Kiekvienoje iš tų šalių darbininkai turi savą apsidrausti; apdraudus iškačius iš dalies neša drbininkai, iš dalies darbdaviai ir iš dalies valstija. Kai-kuriose šyose tik tam tikrų pramonių darbininkai yra verčiami apsidrausti, kuomet kiti darbininkai ne. Taip va, Rusijoje valstijų kasyklų darbininkai yra verčiami apsidrausti; Italijoje ir Rusijoje geležinkelių darbininkai, Rusijos degtinės išdirbtėje darbininkai ir Italijos tabako išdirbtėje darbininkai.

Prie trečios rūšies prikausotos valstijos, kur darbininkai yra senatvėje valdžios aprūpinami. Tokiomis valstijomis yra kai-kurios Austrijos valstijos, Danija, Anglija ir Francija. Tose šalyse darbininkai nieko neturi mokėti. Valdžia pati kasmet pasiria tam tikrą sumą darbininkų aprūpinimui laike nepajėgimo ir senatvės. Bet nei vienoje šalyje da tas darbininkų aprūpinimas nėra patatytas ant atsakančios papėdės. Nors ir keista, visg teisybė, kad šiandieninėse valstijose geresnis mėnu dangum. Tuomet mes gyvensime, kad gyventi, o ne kad skursti, vargti ir kentėti, kaip kad šiandien. Tuomet žmonija, stovėdama ant kalno viršūnės, žiurdama į praecities bedugnę, galės sakyti: Dabar tai tikrai žmonija suaugo ir gali laisvai naudotis visomis gamtos suteikiamomis dovanomis.

C. A. Herman.

APRUPINIMAS BEDARBIŲ.

Aprūpinimas darbininkų laike bedarbės irgi buvo išpradžių atliekamas pačių darbininkų. Pašalpą laike bedarbės išdavdavu darbo unijos. Toji pašalpa pas įvairias unijas yra įvairi. Kai-kurios suteikia pinigiską pašalpą tiems, kuriems daugiausia reikalinga; kitos suteikia darbininkams veltui kelionės lėšas, kad nuvažiuoti į tokią vietą, kur randasi darbas; trečios suteikia persikraustymo lėšas, taip kad darbininkas galėtų persikelti su savo šeimyna ten, kur darbas randasi. Kai-kurios Belgijos ir Francijos darbo unijos yra įsteigusios savo dirbtuves, kur darbininkai gali gauti darbą laike bedarbės.

Francijoje, Danijoje ir Norvegijoje šalies valdžios suteikia gana didelę pašalpą pavidale pinigų kai-kurioms unijoms. Belgijoje, Francijoje, Vokietijoje ir Norvegijoje kai-kurios vietinės ir miestų valdžios prisideda prie susėlimo bedarbių pavidale pigaus maisto, buvaines ir darbo. Naujoje Zelandijoje yra tam tikros didelės valstijos farmos, kur bedarbiai visada gali gauti darbą ir tinkamą gyvenimą. Tulos Vokietijos didžiosios firmos yra įsteigusios fondus, iš kurių laike bedarbės moka savo darbininkams, kurie yra išdirbę tose įstaigose tam tikrą laiką. Kitos didelės Vokietijos firmos, užstojus bedarbei, išmoka reguliarišką algą savo darbininkams tulą laiką, kuris yra išskaituotas pagal tą, kaip ilgai tas darbininkas dirbė toje dirbtuvėje.

Visi tie apdraudimai ir pašalpos yra reikalingi tik šiame surėdyme. Socializmo laike to nereikės. Nereikės todėl, kad visuomenė veltui kiekvienam suteiks geriausia medikališką pagalbą ir sveikiausią gyvenimą. Nereikės todėl, kad mašinos tuomet nebus vartojamos darbininkų išnaudojimui, kaip šiandien, bet bus, kaippo žmogaus tarnai. Nereikės todėl, kad darbininkas, išdirbęs 25 metus ar mažiau, gaus gerą gyvenimą nuo visuomenės. Nes kiekvienas, išdirbęs 25 metus, netik atidirbs tą, ką lėšavo jo užauginimas ir išauklėjimas, bet ir uždirbs užtekinai savęs užlaikymui iki galui gyvenimo. Socializmo laikuose jaunas, suaugęs ir senas galės džiaugtis ošančiomis giriomis, burbuliuojančiais upeliais, sraunomas upėmis ir banguojančiomis jūremis, kurių vilnyse maudosi žmogaus išsvajotosios nymfos. Tuomet kiekvienas galės kvėpuoti visada tokiu tyru oru, kaip kad mes šiandien; kiekvienas galės žaisti po medžiais pavėsyje; smagiai praleisti laiką šešelyje, kurį laiks nuo laiko perduria malonus saulės spinduliai, kuomet vėjas sulinguoja medžius. Tuomet visi visada linksminsis ir jausis draugiški, o ne retkarčiais, kaip kad šiandien čion mažas mūsų burelis susirinkęs. Tuomet nuo žmonių veidų bus nužiuvusios skausmų ašaros ir kaktėje nebus vargų ir rūpesčio stambiųjų riakšlių. Tuomet žmogus gyvens ne tam, kad užlaikyti savo kune gyvastį, bet tam, kad džiaugtis visu kuo, kas yra gyvenime gražu, malonu, kilta, augsta ir dora!

Tiesa, kol tas bus atsiektas, tai da reikės daug lipti prieš kalną, kaip kad mes šiandien lipome. Bet sykį po didelių vargų ir kovojimų mes dalipsime kalno viršūnę, kurią amžinai apšviens gyvastį suteikianti saulė ir kur visad mūsų dvas gerėsės mėnu dangum. Tuomet mes gyvensime, kad gyventi, o ne kad skursti, vargti ir kentėti, kaip kad šiandien. Tuomet žmonija, stovėdama ant kalno viršūnės, žiurdama į praecities bedugnę, galės sakyti: Dabar tai tikrai žmonija suaugo ir gali laisvai naudotis visomis gamtos suteikiamomis dovanomis.

Darbo valandos ir uždirbama mokestis unijose.

Darbo statistikos biuras Washingtono apskelbė unijose esančias darbo valandas ir uždirbamą mokestį už laiką tarpe 1907 ir 1912 m. Šitas žinias surinko F. K. Crockston. Jis aplaikė jas, be abejo, nuo unijų vadų. Todėl jo gautos skaitlinės yra tikros.

Nustatymas kaip darbo valandų, taip ir užmokesčio priimta 15 gegužio. Žinias turime nuo 40 svarbių industrijų išdirbėsių ir 39 pačių didžiųjų industrijuojinių miestų. Per paskutinius šešerius metus unijose žymiai sutrumpino darbo valandas ir pasididino uždirbamoji mokestis. Ypač tas matoma unijose kepėjų, statytojų, akmenų skaldytojų, metalų darbininkų, spaustuvininkų ir raidžių statėjų, kurie susitarė užvis geriausiai; jie mažiau už visus kitus dirba ir daugiau už visus gauna.

Vidutinis kepėjų darbo išrovkavimas 39 miestuose parodo sekančius faktus: darbo valandos savaitėje susimązino ant 17,7 procentų, o uždirbamoji mokestis pakilo ant 22 procentų geresniems kepėjams; antraeiliniams kepėjams valandos sumažėjo ant pusseptinto suvirš procento, o mokestis pasididino ant 26,6 proc.; patiems

praprostiems duonkepiams valandos susimązino ant 10,1 proc., o mokestis pasididino ant 40,7 procento.

Savaitinės darbo valandos sutrumpėjo, o mokestis padidėjo sekančiose unijose ir ant sekančio procento tarp 1907 ir 1912 m.

Akmenskaldžiams 2.1—5.5 proc. Budavotojams 2.5—6.5 proc. Dailydėms 1.2—11.1 proc. Cimantuotojams 1.8—5.7 proc. Garo įvedėjams 0.1—9.1 proc. Vėlių nutiesėjams 1.3—15.4 proc. Marmuro darbin. 1.5—5.1 proc. Teplioriams 1.9—12.6 proc. Plumberiams 1.2—10.7 proc. Bačkų darytojams 1.0—8.2 pr. Akmentraukiams 1.8—5.8 proc. Gelzkelio darbin. 2.7—11.1 proc. Galastojams 0.5—1.6 proc. Kalviams 2.1—10.3 proc. Kalvių pagelbin. 2.2—16.4 proc. Puodžiams 1.6—15.6 proc. Mechanikams 2.2—9.6 proc. Modelinkams medž. 2.3—8.3 p. Knygų apdarin. 11.1—16.8 proc. Elektros praved. 2.4—17.5 proc. Linotyptistams 0.2—7.0 proc. Spaustuvininkams 9.8—22.6 pr. Raidžių statyt. 0.5—10.4 proc. Stenografams 1.6—9.0 proc.

New Yorkas sumazina darbo valandų ir pakelime mokestis eina pirm visų kitų miestų Amerikoje. Čia nuolat kyla nesutaikoma kova tarpe triuso ir kapitalo. Čia darbas pasiekęs yra didžiausio rezultato iš visų kitų miestų.

Bohemų duonkepių unija pakėlė mokestį nuo 26,67 iki 35,29 centų į valandą ir sutrumpino darbo savaitę nuo 50 iki 42½ val.;

Anglų kepėjų unija pakėlė mokestį nuo 21,62c. iki 35,71c. ir darbo savaitę sutrumpino nuo 74 iki 56 valandų;

Zydų kepėjų unija pakėlė nuo 38,10c. iki 50,98c. ir sutrumpino darbą nuo 63 iki 51 val.;

Italų ir skandinavų kepėjų unijos pakėlė mokestį nuo 10,44 iki 21,21c. ir sutrumpino valandas nuo 72 iki 66;

Vokiečių kepėjų unija pakėlė mokestį nuo 33,33 iki 35,19c. ir sutrumpino valandas nuo 60 iki 54;

Akmenskaldžiai Bronxe, Brooklyne, Richmonde ir Manhattanne gauna po 77c. į val.; dailydės po 62,50c. Dirba jie po 44 val. savaitėje. Tokios darbo valandos buvo laike nuo 1907 iki 1912 m.

Cimantuotojai 1907 m. gaudavo po 33c. į val., o 1912 m. po 37,5c.; gazo įvedėjai gaudavo po 62,5 ir 68,75c.; akmennešiai gauna po senovei; vielų užtiesėjai nuo 50 iki 56,25c.; kasėjai nuo 21,88 iki 22,5c.; teplioriai ir marmuro išdirbėjai pasiliko po senovei, plumberiams mokestis pakilo nuo 62,4 iki 68,75c. Drbo valandos per šešerius paminėtus metus nupuo- lė iki 44 val. savaitė.

Kalvių padidino savo uždarbį nuo 41 iki 45,28c. į val.; puodžiai nuo 36,11 iki 41,67c., mašinistai nuo 36,11 iki 40,63c. ir nustatė savo valandas nuo 54 iki 48;

Raidžių statytojai ant mašinų gauna: angliskose unijose už 45 val. savaitę po 53c. į val., vokiškose (37½ val.) po 65,33c., žydiškose (36 val.) po 77,78c., vengriškose (45 val.) po 48,89c.

Dabartinis unijistas padauginau sau užmokesį tuo būdu, kad pašalinį darbininką sunkiai beprisma į unijos šventyniā: reikalauja didelių įnešimų pinigais, darbinikiškų formulų ir t. p. Daugelis unijų yra nepricinamų neorganizuotiems darbininkams, dirbantiems už žemiausią užmokesį ilgas valandas. Jeigu gi visi darbininkai visos šalies būtų organizuoti į vieną tarptautiską uniją, o ne į tautiskas unijas, tad visiems darbininkams neprisieitų kovoti tik už kurių-nors darbininkų užmokesį ir valandas; tada visi kovotų už abelną mokestį ir už

abelnas darbo valandas ir teisingiau visi aplaikytų tą, ką jie pagamina savo galva ir savo rankomis. Patsai gi piktas slepiasi da tame, kad pačiose unijose, pačiose organizacijose apsiniaukę ir tamsu.

Pagal I. Okuncovą.

J. D. Taunis.

Apie svečius ir Tautos Namus.

Dedame tik ypatingesnes nuomones ir zinias apie svečius iš Lietuvos. Kas pirmiau buvo apie juos "Kovoje" pasakyta, tą ismetame iš žemiau sekančių straipsnių. Red.

Dr. Basanavičius nenurodo, kaip lietuviui darbininkui atrast didesnį kšnį duonas, nepardodo, kaip reik kovot su kapitalistais, tik sako: "Tu lietuvis, tu turi mylēt ir augstint savo tautą".

M. Yčas, lietuvių atstovas, sēdi Rusijos Dumoje po dešine su popais, kunigais ir visais juodasimčiais. Kada darbininkų atstovai pakėlė klausimą apie suvaržymā darbinikiškos spaudos ir apie unijų persekiojimą, p. Yčas išvien su juodasimčiais atmeta tuos klausimus; išvien su juodasimčiais Yčas atrado reikalingu įvest ryškę. J. P.

L. S. S. KP. PROTESTUOJA PRIEŠ MOKSLO DRAUGIJĄ DELEI YCO.

Kewanee, Ill. Rugsėjo 7 d. L. S. S. 204 kp., laikydamas susirinkimą, nutarē protestuoti prieš Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugiją už jos paskyrimā netinkamų žmonių rinkti aukas, ypač už paskyrimā M. Yčo, kuris yra užsiplėnę pas kruviniąjį Rusijos carą ištikimojo varda, o mes žinom, kuria ištikimas caro brokas, tas negali žmonijai trokšt laisvės ir mokslo, nes tokis žmogus yra priešingas laisvam manymui, laisvam žodžiui, laisvam mokslui arba kokiai-nors pavergtai tautelei, noriančiai išsiliausuoti iš-po budelio caro jungo.

Mēs, Amerikos organizuoti darbininkai, reikalaujam, kad kiekvienas žmogus būtų liuosas nuo carų ir karalių jungo; mēs reikalaujam visoms pasaulyje tautos liuosybės, kad kiekvienu galėtų steigti mokslo laines ir dailės namus; taipgi reikalaujam to ir lietuvių tautai.

Mēs L. M. ir D. D. nepelkiam už jos užmanymus, bet da pagiriam ir prieš jos tuos užmanymus neprotestuojam, o tik protestuojam prieš tai, kad išrinko savo atstovu p. M. Yčą, kuris yra žmonių liuosybės priešininkas, kuriam negali buti nei minties apie L. M. ir D. N. mūsų statymā, kuris tik gali buti tokių namų griovėjas, kaipo kiekvienas caro vergas. Taigi mēs jam ir paskiriam užimti vietā tarpe caro bernų, bet tik ne tarpe Amerikos lietuvių darbininkų, kurie nenori būti veidmainiais ir taipgi nenori matyti nei kitus veidmainiaujant.

Mēs šiūmi protestu reikalaujam, kad L. M. Draugija p. M. Yčą atsauktų nuo aukų rinkimo, o į jo vietā paskirtų kitą kokį gerą žmogų amerikietį, tik ne toki, kuris yra užsiplėnę nuo caro medalį, o tasyk nesiras priešų, ir nauda iš to L. M. D. bus daug didesnė.

Žinom gana gerai, kad Lietuvos kunigija nori įvesti inkvizicijos laikus vėlė; ta viską girdime iš jos pačios lūpų. Dumos atstovas kun. Laukaitis nuo Suvalkų gub. susididziavimu sakē carui, kad kunigai slėpino revoliuciją Lietuvoje; čia aisku, kad įlgskvernai lošē kazokų ir zandary rolę. Ponas Yčas yra irrinktas

SATYRO UŽPEČKIS.

RUDENS SEZONAS — TAUTOS IŽEIDIMAS.

Aną dieną tuli lietuviai, ir patėmytina, kad ne bile Jurgiai, bet tautiški redaktoriai, išėjo į miestą pasivaikšiot, užsidėję šiaudinėmis skrybėlėmis. Ak, tu brangus Yčai! Kad užpuls ant jų vaikai (kaip jie patį sakosi), kad jau ims mėtyt senais "šiusais", dešrų galais, keptomis bulvėmis ir kit-kuo. Ot nors ešes ir truk iš piktumo, kaip bėkcos lankas, už tokį žeidimą lietuvių. Kritikuotis su vaikais redaktoriai sakosi nenorėję ar negalėję... ba da jų (tų vaikų) esančios kelinės pertrumpos. Velyk užprotestuot!!! Taip ir padarė. Bet ar tas gelbės? — O kas tau, miels Gabry! — Vaikai vis rėkė, kam ant galvos šiaudinė skrybėlė, o dėlko tą šiaudinę negalima nešiot, nepasako. Tik-tai juokai, ir tiek. Na, tai tu, žmogau, dabar ir žinok, ką ta skrybėlė reiškia, kurią užsidėjus lieka bausis tautos žeidimas.

(Medžiaga imta iš N. 38 "Lietuvos" apžvalgos).

J. V. G.

KORESPONDENCIJA IŠ EASTON, PA.

Tulas Eastono korespondentas, ex-narys (pabėgėlis) L. S. S. 42 kp. ir porterio "myletojas", neseniai išrado naują aparatą (mašinukę), su kurio pagalba galima atspėti kitų žmonių sapnus.

Jau turėjo vieną bandymą ant kooperacijos kontrolės, tik da nelabai nusisekė. Savo išradimą žada vežti Brooklyn pro-testuotojams prieš "Laisvę" ir "Kovą" užpatentuot. Jo šalininkai pataria palaukt su užpatentavimu, kadangi aparatas neatsakančiai ištirtas ir nepilnai da tinka XX-tam amžiui. Vienok išradėjas tvirtina, kad dabar esąs labai patogus laikas, kol tebevieši pp. Basanavičius ir Yčas, neš gal didesnę dovaną gausias, kaip Yčas nuo caro.

Tai tikrai lietuviško Edisono susilaukėm.

Tautiečiai ir tautietės, kunigai ir gspadinės, o taipgi ir jūs, tautos benkartai, cicilikai, džiaugkitės ir linksminkitės, susilaukė tokio talentuoto vyro.

Dabar mūsų tauta tai jau tikrai pakils iki pat lubų. Geistina, kad lietuvių ambasadorius Gabrys tuojaus į francuzų laikraščius parašytų.

P. S. Srdingai meldžiame visų patrijotiškų ir davatkiškų laikraščių šį pranešimą persipaustinti.

Porterio Lyderis.

PAVOJUS.

Ona: — Kad tu sakai, bučkis yra pavojingas, tai kas tas pavojus?

Petras: — Apsivedimas.

J. V. G.

TAIP IR DARO.

Daktaras: — Kaip pavalgai, tai vaikščiok ir mislyk.

Ligonis: — Aš taip ir darau. Misliju ištas valandas apie nežmonišką brangumą pragyvenimo.

J. V. G.

Iš Philadelphijos.

SVEČIŲ IŠ LIETUVOS PRIĖMIMAS.

Vietinių lietuvių draugijos savo konferencijoje, laikytoj 21 rugsėjo 1913 m. šv. Kazimiero pobaznytinėje salėje, nutarė, atvažiuavus Vilniaus Mokslo Draugijos pasiuntiniams, surengti prakalboms maršrutą sekanciose miesto dalyse ir sekanciose dienose:

5 spalio (October) 1913 m. Lyric Hall, ant 6 ir Carpenter gatvių. Prasidės 4 val. po pietų.

6 spalio panedėlyj — Lithuanian Music Hall, ant Allegheny ir Tilton gatvių. Pradžia 7:30 vakare.

Abieiose vietose kalbės gerb. iš Lietuvos svečiai dr. Jonas Basanavičius ir p. Martynas Yčas. Apart to da bus Giedorių choras po vadovyste p. Ho-dell ir deklamacijos.

Lithuanian Music Hall po prakalbų bus parengta svečių atsiveikimui vakariene. Įvanga vakariene \$1.00 ypatai. Tikietai parsiduos ten iki 1 spalio. Gauti juos bus galima mi-nėtoj Lith. Music Hall ir pas Richmondo draugysčių delegatus. J. D. Tausis.

TEATRALISKOS IR GIEDORIŲ DRAUGYSTĖS TEATRAS.

27 rugsėjo buvo teatras Teatrališkos ir Giedorių draugystės. Sulosta 5 aktų drama "Ponas ir Muzikai". Veikalas gan senas ir nuobodus. Prie to da nebuvo scenerijos. Viskas atsibuvo beveik viename kambaryje, kas davė daug monotoniškumo.

Apie aktorius galima sakyti, kad lošė beveik visi blogai, išskiriant kelis. Magerskio dvarponio rolėj lošė Turskis. Partartina, kad tas žmogus daugiau nei nebandytų ant scenos pasirodyti; visą laiką lošė dantis sukandęs, o prie to da cigarę įsikandęs; žmonės nieko negalėjo suprasti, ką jis kalba.

Baltruviene, šv. Kryžiaus prezidentė, lošė blogai; ji nekalbėjo, bet giedote giedoję. Liudyte su Onyte lošė neblogiausiai, tik Liudytei truko meilumo. Basanavičius lošė gerai. Užveizda Araburda irgi pusėtina lošė, tik truko drąsumo. Žydai lošė gerai. Kunigas vis laik užpakalį atsukęs į publiką. Tarnas Tomka lošė blogai ir negalima buvo suprasti, ką jis kalba. Senas tarnas lošė irgi blogai, nes ir tas nekalbėjo, bet giedoję. Visas vakaras rėmėsi tik ant vargonininko Dudulio, kurio rolė lošė Norvaisia. Jis jau yra pagarsėjęs aktorius Philadelphijoje, ypač komiškose rolėse. Nudavimai jo su kožu žodžiu vis kitoki, žiurint į jį, ir nenoroms turi juoktis. Jis ir užganėdino publiką. Šiaip jau žmonės buvo pradėję nerimauti. Paskutinis aktas sulosta visai blogai, nes daugumas aktorių negalima buvo girdėti, ką jie kalba.

Žmonių buvo apie 150. Užsilaikė neblogiausiai.

Buvęs.

POBAŽNYTINIS TEATRAS.

Pobaznytinėje salėje 28 rugsėjo sulosta "Gyviejie Nabašnikai". Veikalas labai juokingas, bet ir gana gerai buvo atloštas. Pas didžiumą lošėjų buvo šita yda — jie kalbėjo su amerikonišku akcentu, liežuvį prikūsdami. Nedyvai. Nes didžiuma buvo Amerikoj augusių. Žindulio rolė lošė St. Driza, Zindulienės — Ona Lenkaitė, Kvailiavičiaus — Petras Mačiunas, Tarno Tado — Joe. Jakštys, Bobos — Ona Varnaitė, Advokato — K. Klevinskas. Pertraukose ir užbaigus, p-lė Varnaitė dailiai padainavo tris tautiškas dainas. Ji turi gražų, stiprų balsą. Ant galo, vi-

si lošėjai gražiai padainavo vieną dainą. Bedievės.

GERIAUSIOS VAKARINĖS MOKYKLOS.

1 L. S. S. kuopa išrinko drg. Stasiulevičių darsinoti, kokios šmet bus geriausios vakarinės mokyklos lietuviams lankyti Philadelphijoje. Jis jau darsinuoja ir turi tų mokyklų surašą, kuris veinok šiame nune-ryje, dėl vietos stokos, negali patilpti. Tilps kitame numeryje. Tat temykite, kurie kti-nate tamsiais rudens ir žienos vakaris pasisemti apšvietos.

KIAULININKAI KOVOS

Kiaulinių savininkai suriuko 10,000 dolerių vedimui kovos su užmanymu panaikinti kau-linychias iš League Island kaiskų laivų stoties kaimyninč-tės.

PASALPA NAŠLĖMS.

9 pavargėlės našlės gavo alstijinę pensiją pagal naują Pennsilvanijos įstatymą.

TAI BUTŲ IR GĖDA I. BĖDA PALEISTUVIAMS

Pennsilvanijos Daktarų u-vaziavimas nutarė raportuoti apie lytiškas savo pacijētų (ligonių) ligas ir tokius ligonus priverstinai gydyti, jų namus apstatant sargyba, kaip kad a-ro-ma su kitomis limpamomiu li-gomis. Tie dalykai, vienok da eis visuotinam Pennsilvanijos Daktarų Draugijos nubalsavi-mui.

BABILONIJOS DIEVMALDYSTĖ IR PIRMOJI MOKYKLA.

Profesorius Langdon Pnn-silvanijos universiteto męjūju išskaitė labai seną babilonišką tobyltę, kuri pasakoja api babilonų dievmaldystę ir pirmąją garsią mokyklą. Iš babilonų dievmaldystės paeina ir žyų ir krikščionių dievmaldystės.

Pe asilvanijos geležinkelis užsakė Baldwinio lokomotivų dirbtuvei 50 tavorinių lokomoti-vų už \$1,200,000.

KLAIDŲ ATITAIŠYMAS.

"Kovos" num. 38 straipsnyje "Antrasis Lietuvių Mokš-civių Amerikoj Suvaziavimas" įsikverbė negeistina klaida: pasakyta įnešėjas to paties a-jono narys, bet turit but pė-mėjas įnešimo to — paties ra-jono narys ir tt.

P. Silpnuti

Meldžiu pataisyti sekartį klaidą. "Kovos" No. 39 ant u-slapio 6 po 151 kp. atsišaukinu į III Rajono draugus neteisn-gai mano pravarde parašya: vietoj 151 kp. org. K. Justinari-čius, parašyta S. Večkys. Tokio visai nei mūsų kuopoj nėra. 151 kuopos org.

K. Justinavičius.

KOVA SU BEDIJEVYBE.

Ne viena lietuvių katalikų dvasiskija skundžias ant bedie-vybės mokyklose. Bedievybės plėtojasi ir tarp visos "šventosios" Rusijos besimokinančios jaunuomenės. Ir štai šventi-kai (popai) savo suvaziavime Saratove nutarė vazioti moki-nius po stebuklingas vietas, mokykloms įtaisyti šventus "pa-veikslus su relikvijomis ir pri-versti mokinius pasnikauti ga-vėnes ir kitus pasnikus... Pa-vyzdis ir lietuvių katalikų kuni-gams...

AUKOS STRAIKERIAMS.

Detroit, Mich. 7 rugsėjo lai-ke L. S. S. 116 kp. surengtų dis-kusijų, aukų surinkta \$7.05, iš ko paskirta \$5.05 Montello, Mass. straikeriams.

Aukavo šios ypatas: M. Ma-sis, K. Antanaitis, J. Kibelis, J. Kalimavičia, J. Urbantas, A. Ge-rulis, A. Laimas po \$1.00; J. Martinaitis, T. Jasudis, P. Ur-bantas po 25c. J. E. Vasaitis. \$5.05 perduota straiško komi-tetui. "Kovos" Adm.

Sajungos Reikalai.

P. K. TARIMAS 26.

Pasiteisinimas drg. K. Rut-kaus nėra atsakantis. Drg. K. Rutkus turi atsiminti, kad čia dalykai visuomeniški, ir juos sprendžia ne viena ar dvi ypa-tos, bet visa kuopa bei drau-gystė. Todėl, jeigu drg. K. Rutkus sulgo daryti progra-mus 87 L. S. S. kuopai, pasilik-damas sau 40% už visus surink-tus apgarsinimus, tai turėjo taip ir atlikti, be jokių dabar išsi-teisinimų, kad tai davė geresnę popierą, juodylą ir tt. Apie tai buvo laikas tarties kuopos su-sirinkime.

Kas link drg. Rutkaus paties įdėto apgarsinimo į programus, tai jis privalo lygiai su kitais už savo apgarsinimą užmokėti, nes juokingas išsiteisinimas, jog tuomet būtų buvusi tuščia vie-ta. Reiškia, jeigu svetimas na-mas tuščias, tai drg. Rutkus ga-li jame gyventi be atlyginimo? Taigi įnešu, kad drg. Rutkus kuo-veikiausia susitaikytų su 87 kuopa, nes kitaip prisieis iš-pildyti kuopos reikalavimus.

P. K-to narys

V. Paukštys.

Drg. K. Rutkaus pasiteisini-mas tiesiog keistas.

Kas link drg. Rutkaus "com-mission'o" procentų išrovavimo, randu klaidą, arba bandymą už-muiliti P. K-tui akis: Rutkus sako, jog ir pagal pirmą sutari-mą su kuopa jam prigulėję \$4.50 už spaudos darbą, ir 40% nuo \$10 esą \$4.40. Čia jau drg. Rutkus klysta arba slepia, nes 40% nuo \$10 yra \$4.00.

Ant galo, kokiu budu drg. R. padaro \$5.00 savo commis-sion 40% ant surinktos sumos \$25.00 už apgarsinimus? 40% lyginas \$10.00 ant sumos \$25.00. Tai būtų už programus \$15.00; commission \$10.00; viso \$25.00. Pagal drg. Rutkaus rokamimą, am priguli visi surinkti pinigai; o apie savo apgarsinimą nei ne-sapnuoja. Ir kur gi čia logi-ka?

Aš sutinku su drg. Paukščio nuomone, ir balsuoju už jo įnešimą.

P. K-to narys

T. L. Dundulis.

Nors nėra paminėta, kad vi-sus apkaltinimus ir pasiteisini-mus organam netalpinti, bet pa-gal P. K-to patarimą ir L. S. S. konstituciją, talpinu tik pa-tį tarimą.

L. S. S. Sekretorius

J. Stasiulevičius.

KODĖL MĖS REIKALAUJAM REFERENDUMO.

Nors mės, P. Kom. didžiuma, savo atsišaukime į sąjungiečius aiškiai pasakė, kodėl mės rei-kalaujame referendumo — kad Veik. Kom. neteisngai mus ap-kaltino — tačiau tuli draugai da negali to suprasti.

Ypač neteisngai protauja drg. Šukys. Sulig jo nuomo-nės, šis klausimas "jokios ver-tės neturi". Logiskiausia, ką mės galėjom padaryti, "tai bu-tų tylėti, ir viskas". Ačiu drg. Šukiai už tokį komplimen-tą. Veitiamas Komitetas, taipgi ir drg. Šukys, apkaltino mus "nėpildyme Sąjungos įstatų", mės tapome dėl to apkaltinimo suspenduoti, ir "logiskiausia būtų mums 'ylėti", "tas klausimas neturi jokios vertės".

Gal drg. Šukiai tas ir neturi vertės, bet tas turi vertę mums, nes mės esme suspenduoti už prasizengimą, kurio mes nepa-pildėm. O kam gali buti ma-lonu tokią bausmę priimti? Ar drg. Šukys skaitytų sau "lo-giskiausiai" išėjimu tylėti, jeigu mės jį taip neteisngai apkaltin-tume ir suspenduotume? Varg-iai. Kam tad tokią "logiką" rekomenduoti kitiems?

Toliaus drg. Šukys be reika-lo paimioja nieko tarp savęs bendro neturinius dalykus ir tokiu budu temdina visą situ-aciją. Perskaicius jo straips-

nelį "Kovos" No. 38, "Išsiteisi-nimo klausime", pasidaro toks įspudis, kad mės — Michelson-nienė ir drg. Raulinaitis — konstitucijos savo rankose nie-kad nėsame turėję, vieni su ki-tais bijomės susitikti, VII Su-vaziavimo tarimą sumaisėm su 1911 metų taisyklėmis, žodžių sakant, taip reikalus supynėm, kad, patįs išsipainioti negalėda-mi, šaukiāmės sąjungiečių pa-gelbos.

Draugai, kam tokios nesąmo-nės? Jei norit mokinti kitus logikos, tai bukit ir patįs logiš-kesni. Juk ne mės supainio-jom VII Suvaziavimo tarimą su 1911 m. taisyklėmis, o drg. Paukštys, Pild. Kom. sekreto-rius. Už jo klaidas jūs ir Veik. Kom., mus apkaltinat, o pasire-miant tuo apkaltinimu, Centro Sekretorius mus ir suspendavo. Ir kad mės dabar atsišaukėm į sąjungiečius, kad jie išreiktų savo nuomonę, jūs liepiat mums but "logiskais ir tylėti", nes tas "klausimas neturi jokios ver-tės".

Ne, draugai, mės negalim ty-lėti; mės manom, kad mės tu-rim tokią pat teisę žodžio, kaip ir jūs. Mės reikalaujam refe-rendumo dėl to, kad jūs ne-teisingai mus apkaltinat "atsi-sakymė pildyti Sąjungos taisy-kles", kurias grujų visai nebuvo ir ko jūs mums nepriro-dėt. Visą šitą nesuspiratimą padarė drg. Paukštys. Jis yra Pild. K-to sekretorius, jis lei-džia visas krivules; mės su tuom nieko bendro ne-turėjom ir, ką jis darė, — ne-zinojom. Kiekvienas įnešimas, perėjęs per P. K. balsavimą, grįžta pas jį. Taip buvo ir su tuo nelaimingu jo įnešimu apie kalbėtojus. Jis norėjo įvesti gyveniman VII Suvaziavimo ta-rimą, mės balsavom prieš jį ir sugražinom jam atgal. Vieton numesti jį gurban ir padaryti kitą įnešimą, jis prikergė prie jo 1911 m. taisykles ir, nieko

mums apie tai nesakydamas, ju-siuntė "Kovai" šaukdamas, kad mės atsisakom tas taisykles pily-dyti. Šiandien gi mės esam už tai prašalinti iš Pild. K-to. Su-spendavimą gali nuimti tik re-ferendumas. Todėl, draugai, mės jo ir reikalaujam.

Tiesa, tas sugaišins sąjungie-čiams daug brangaus laiko, energijos ir centų; bet, drau-gai, argi mės čia kalti? Kal-tas P. K. sekretorius, drg. V. Paukštys, kuris taip nesąžini-kai mus apskundė, ir kaltas Veikiantis K-tas, kuris dalyko ne-įtyręs mus pasmerkė. Turbut, dabar dėlto vienas iš to komi-teto, drg. Šukys ir pataria mums but "logiskais" — tylėti.

Buvusi P. K. narė

M. Michelsonienė.

DRG. J. STASIULEVIČIAUS MARŠRUTAS PO CONNETICUT VALSTIJĄ.

5 d. spalio (October) 2 val. po poetų Bridgeport, Conn.

5 d. spalio 7:30 val. vakarė Ansonia, Conn.

6 spalio 7:30 val. vakare New Haven, Conn.

7 spalio 7:30 val. vakare Nau-gatuck, Conn.

8 spalio 7:30 val. vakare Wa-terbury, Conn.

9 spalio 7:30 val. vakare Bris-tol, Conn.

10 spalio 7:30 val. vakare New Britain, Conn.

11 spalio 7:30 val. vakare Hartford, Conn.

12 spalio 2 vtl. po pietų Wallingford, Conn.

12 spalio 7:30 val. vakare Meriden, Conn.

Taigi, draugai, iš viršminėtų vietų kaip ir iš apielinkių, bu-tūnai pasistengkite ateiti pa-klausyti teisybės žodžių, nes to-kią progą pas mus pastaiko la-bai retai.

Jūsų dėl revoliucijos L. S. S. 1-mo Rajono organizatorius

J. V. Stalioraitis,

74 So. Cherry St., Wallingford, Conn.

RAJONŲ REIKALUOSE.

ATIDAI X RAJONO DRAUGAMS.

X Rajono konferencija įvyks 26 spalio (October) š. m. Col-linsville, Ill. Pradžia ant 9 val. iš ryto. Taigi meldžiu draugų pagaminti įnešimus arba sumanymus ir prisiusti dele-gatus su įgaliojimais į konfe-renciją.

X Rajono sekretorius

J. Kačergis.

PRISIDĖJIMO PRIE SOC. PARTY APKALBĖJIMAS.

VII L. S. S. Suvaziavime nu-tarta leisti per organą apkalbėti prisidėjimą prie Socialist Party; o potam leisti per balsus, ar prisidėti ar ne.

Manau, kad būtų geriau iš-vien su Soc. Party veikiant. Taigi geidžiu, kad būtų prade-dama apkalbėti tas klausimas. Malonėkite pranešti per orgną, kodėl neleidžiama tas apkalbė-jimas. Manau bus ir daugiau draugų, taip manaučių.

Draugiškai

M. Jozupatis.

Nuo Red. Apkalbėti leidžia-ma, tik nieks neapkalba.

REZOLIUCIJA.

Mės, L. S. S. IV Rajono 24 konferencija, laikyta 14 rugsė-jo 1913 m. mieste Harrison, N. J., išnešam sekanciją rezolucij-ą linkui Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijos Vilniuje ir jos atstovų dr. Basanavičiaus ir Martyno Yčo, kurie paskutiniu laiku lankosi Amerikoj, rinkda-mi Mokslo ir Dailės Draugijos Namų pastatymui aukas.

Mės pripažįstam viršminėtą draugiją, kaip reikalingą ir naudingą ir todėl randam rei-kalinga ją remti; taip-pat mės pripažįstam remti aukomis jos sumanymą — pastatyti Mokslo ir Dailės Namus.

Ret mės atsisakom dalyvauti surengimuose iškilmingų priėmi-mų minėtiems atstovams, ka-dangi mės matom pas tuos at-stovus darbininkams praigūsti-gą politiką, kurią mės, būdami darbininkais, negalime gerbti. Konferencijos pirmininkas

F. Petrasius.

Konferencijos sekret.

B. Bočkutė.

LAISKAS I ADMINISTRACIJĄ.

Beskaitydamas "Tėvyne" patyriau, kad "Laisvė" iškelia švieson, lygi-nai "Kova", visus geltonus ir juo-dus pobūdžius bei pasielgimus "gerbiamųjų", taigi, prisiunčia \$2 už kuriuos teiksitis siuntinėm man "Laisvę".

PAJIESKOJIMAS.

* Pajieskau savo vyro Juozo Ma-čiulio (Michel), kursai su manim išgyvenęs 9 mėnesius pabėgo. Už kiek laiko aš nuo jo aplaikiu laišką iš E. Chicago, Ind. Laiške mi-nėjo, kad prisiusęs kiek ant pragy-venimo pinigų ir neužligio pats parvažiuosęs. Bet daugiau ant ma-no laiškų nedavė jokio atsakymo. Kitiems pranešė, kad daugiau ne-gryšės ir važiuosęs į Pietinę Ame-riką.

Jeigu aš jau likau suvazioti ir nusiraišta, tai persergiu merginai ir moteris, kad apsaugotų nuo to-kių suvaziotojų, kad nepapultų į kokius kėblumus, nes jisiai neturi da su manim paėmęs persiskyrimą (divors). Bučiau aš labai dėkin-ga, kad man kas praneštų apie jį kur jisai gyvena ir kaip. Rašykit nurodytu adresu:

Juzė Mačiulienė,

112 Monroe St., Newark, N. J.

RAJONO DAMS.

Referencija įvyks... Pradžia ant 9... Taigi meldži...

J. Kačergis.

PRIE SOC. ALBĖJIMAS.

Uvaziavime nurgana apkalbėti Socialist Party...

utu geriau išarty veikiant... Pradžia ant 9...

J. Kačergis.

OCIJA.

IV Rajono 24... Pradžia ant 9... Pradžia ant 9...

mon dalyvanti... Pradžia ant 9...

irmininkas Petrasiusas sekret. B. Bočkutė.

MINISTRACIJA... Pradžia ant 9...

JIMAS.

ro Juozo Marsai... Pradžia ant 9...

suvadžiota ir... Pradžia ant 9...

de St. N. J.

ATIDAI SPRINGFIELDO LIETUVIU.

Dėlei paminėjimo velionio Augusto Bebelio 29 kuopa...

PRANESIMAS DRAUGAMS.

L. S. S. 134 kp. atsibus susirinkimas 5 d. Spalio...

PRANESIMAS L. S. S. 191 KP. PHILA-FRANKFORD DRAUGAMS.

Mėnesinis susirinkimas atsibus 3 d. spalio (October)...

ATIDAI KENSINGTONIECIU! KONCERTAS IR BALIUS!

137 kp. L. S. S. nedėlio 5 d. Spalio (October) 1913 m. J. Stančiko...

PRANESIMAS L. S. S. 25 KP. DRAUGAMS.

Mėnesinis susirinkimas atsibus 5 Spalio (October) mėn. nedėlio po pietų 2 val. Vieni draugai malonė...

154 kp. ir 41 kp. L. S. S. negalėjome pataipinti...

Pajieškau apsigyvenimui vietos pas švariai užsilakančius lietuvius.

JOE. DOYKUS SALOON. SAN FRANCISCO, CAL.

Seniausias lietuvis šiame mieste. Lietuviams atvažiuosius iš kitų miestų geriausia užėiga pas mane.

Visiems žinomas lietuvis vyrų ir moterų kostumeriškas rubsiuvis (kriaučius).

S. A. SIRUTIS.

Dabar perkėlė savo dirbtuvę į naują vietą po num. 1615 So. 2nd St., Philadelphia, Pa.

FARMOS, FARMOS.

Tėmiki čia ir atmink, kad bus tau ant naudos visam amžiui ir tavo vaikams. Neatiduok savo sunkiai uždirbtus centus smulkiniams ar kokiems niekniekiams...

CRYSTAL LAKE FARM, BOX 26, WELLSTO, MICH.

ANT PARDAVIMO NAMAI. Išlygos kuogeriausios.

114 McKeen St. 7 kambariai, maudyklė, pečius su apšildymu. \$400.00 įmokėt ir \$1400 mortgage.

1927 So. Front St. 7 kambariai, maudyklė, pečius su apšildymu. \$500 įmokėt ir \$1450 mortgage.

104-113-115-134-136-138 Mercy St. įmokėt po \$150 ir \$1000 mortgage. Gilbert W. Emerson, 122 McKeen St.

DARBAS. Rėmamas Parašytas Garsaus Rėtininko EMILE ZOLA. Tamsta jiešai laimės ir gerės sau ir bendrams. Janti neteisingam surėdymo ir nei jį pakeisti.

DARBO SUTEIKIMO AGENTURA.

Parupinama darbai vyrams ir moterims; hoteliuose, privatiškose šeimynose, restauracijose, ant farmų ir t. t. Užteiktis pažiūrėti pas mus.

Philadelphijos Moterims.

VIENTINĖ PHILADELPHIJOS MOKYTA, DIPLOMUOTA AKUŠERKA, ONA VIDIKIENĖ, baigusi International College of Midwifery ir turėjusi puikią praktiką geriausiame Maternity Hospitalyje (motinystės ligonbutyje).

ONA VIDIKIENĖ, 329 Wharton St., Philadelphia, Pa. Telefonas Bell Lombard 2953-A.

Visiems prieinamas LAIKRODĖLIS.

EXCELSIOR WATCH CO. 903 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill. 50,000 KNYGU DYKAI DIEL VYRU.

Rudens Vakaras

Parengtas VIII RAJONO L. S. S. A. Nedėlio, 5 d. Spalio [Oct.] 1913. FREIHEIT TURNER HALL 3417 So. Halsted st., Chicago, Ill. Pradžia 4 val. po pietų. Įžanga 25 c. ypatai. Nuo 4 iki 5 val. svečiams bus duodama knygutė dovanų.

Šiame vakare dalivaus: vietiniai socialistų chorai, geri kalbėtojai, žymesni monogistai, visiems pažinstamas Stepkukas ir kiti. Pasibaigus programai bus BALIUS, skrajojanti krasa ir rožinis šokis su išlaimėjimu puikių dovanų.

KOMITETAS.

JAUNI VYRAI SENI VYRAI VIDURAMŽINI VYRAI

Vyrai kurie žada apievisiti—vyrai ligoti—vyrai kurie budami neprotingi darsieida perviršum—vyrai nusilpnė, nerviški, sunakinti ir kurie sąjaukie amfio, katram negale plynai naudoti priimama gamtos—VYSI TIE VYRAI TUR PAREIKALAUTI VIENA IŠ TŪ KNYGŲ. Ta knyga pasakis kaip vyras savas sveikata, kaip jis įgana ligas ir kodėl jie netur apievisiti budame tame padėme. Ta knyga taipgi pasakis suprantamoje kalboje kaip vyrai kurie tur užnuodijimą kraujo, arba syfilį, Triperlį, arba gonorrhoea, Nustipnėmimą, Abolnų pragalstį šepkų, Pragalstį gyvybės skytumo, Naktinius ir besimius, Abolnų atizmą, Orchiitą, ir ligas, Pylivą, Kąsčius, Pūslis ir inkštų ligas, gali but galutinai išgydyti savo tuomasė, privatpal ir siapta, su mažais kaštais.

Kuponas dykai gautos knygos. Siusk ji šėdena. DR. JOS. LISTER & CO. L. 303, 22 FIFTH AVE., CHICAGO. Godotini: Aš esu užinteresuotas juos pasiūdinimui dykai šūnatos knygos ir norėčiau, jog jūs išsiustumet man vieną iš tų knygu.

PERFECTION OIL HEATER. Iki mažiausiai Bakuziai. Visados laukia, tik prikiškite degtuką ir jis liepsnuoja akimirkoje. Nėra dumų nei smirdėjimo; dega deynyias valandas su vienu galionu kerosino. Nikelio padabinimai; šonai gryno plieno, arba mėlynai palyvoti. Parsiduoda visur. The Atlantic Refining Company PHILADELPHIA. PITTSBURGH.

D-I-D-E-L-I-S P-E-L-N-A-S

Nesveikiems, silpniems ir sergantiems susipratusiems žmonėms.

Tie, kurie ligis ilgai serga žandžiedami nuo vienos dietos prie kitos ir daug pinigų išmokėję tiems, kurie netik nežędy, bet dar pažeidžia labian užsandinant ligę, per ką negalėjo paimti tų dalykų, kurie dabar būtų, — ve be naudos išmokėjęs pinigais ir nustojęs uždirbti (tė toki). Kad užsidirbtų su menkos vertės daktarais, kurie negali išgydyti. BET KITI, KURIE SUSIPRATĖ, NORI SILPNI IR SERGANTI ŽMONĖS; bet su visomis šėdelėmis ir užsėdytomis ligoms atsiančiomis priemonėmis, visoms žinomos kalpo geriausia Amerikioje PHILADELPHIJOS MEDICAL KLINIKO mokslinų daktarų, tad ta po išgydyti trumpam laiku, neturiant dovanų pinigų ir uždarbio; per ką apturėjo didelį dubetavą pinigų, sveikatą, dratumą ir pinigų suėdėlio.

IS TUKSTANČIŲ IŠGYDYTI NŪG VISOKIŲ LIGŲ ŠTAI KĄ PATYS ŽMONĖS RAŠO PRISIRUČIANT SAVO PAVEIKLUS DEKAVODAMI:

GARBINGAS PHILA. M. CLINICI staciono didžiausią padėvą už greitą išgydytį nuo skandėjimo galvos, sėrių, negalėjimą valgyti ir miegoti ir nuo ausinių išsi viso kūno. Pirminai gydėsi pias dangeli daktarų, bet anie tik vystė pagores daug vinių iškaugę, o ligis labiau pažeidė. Vienok kaip prisistatė Jus liokarstas suvariojau, tad pasiūkau pilnai išgydytis, sveikas ir laimingas. Už tai dar kartą išstariu aš Phila. M. Klinikui ir Jus garbingų vardų ma sėsiu tarp savo tautiečių, kad išgydot ir tada kaip kitai neįstenge. Su godone J. Bernot, 42 Franklin St., Springfield, Mass.

GUODOTINAS DAKTARAI! Labai dėkingas už tikrą išgydytį ir už liokarstas, nuo kurių pastojau kaip naujai ant svieto užgims, išgelbsint nuo slaptos ligos. Taip gerai dabar jaučiuos, kad į trumpą laiką net 15 metų danginai sveriu. Prisiūdinu savo paveldgą, likdamas sveikas ir džiaugdamasis, pilnas guodonės S. Kolomčukus, 41 Ave., L., Salveston, Tex.

TEIPAT Mr Zukas, McKees Rocks, Pa., prisistatdamas savo paveldgą, nemazian yra dėkingas už išgydytį nuo sunkios ir pavojingos ligos. Kiti negalėjo išgydyti.

KAD JAUTIESI NESVEIKAS, IŠVYK TIESIŲK PRIE KLINIKO

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC. Todli geriausi už litus daktaras išgydo ir tokias ligas, kurįs kiti neįstengia; kad šlonai kiekvienam atsikvėpimui užsėdėti ir sutali su specialiais išliokarstais ir geriausių granatūmų, medikamentų naujais išradimų, kurie pasiūlyje yra žinomi kaip geriausi ir todėl, kad prie Phila. M. Klinikio yra net keletas Profesionalių Daktarų, tarp kurių yra net Amerikos valdžios medikų apdovanoj.

ŠITIE GARBINGI mokslininkai, Profesional. Daktarai, pirma ranka prie Klinikio: Daktaras ALEX. BROWNAS, Superintendent, Dr. WINCAS YODER, Medical Director.

ĮSITĖMYK, kad slaptybės ligų saugiai užlaikoma, visada.

KAD ESI NESVEIKAS BET NORI PASTOTI SVEIKI IR LAIMINGU, tad atsilankyk, o jeigu toli gyveni, tad apvyk savo ligę bei nesveikumą lietuviškos kalboje kas kėmika, o tikėk, kad aptūsi užger pagalbą sveikatai kaip tokia, kurioje jau džiaugiasi ir džiaugiasi, nes žinai išgydyti ir sveikas, kurįs kiti negalėjo išgydyti kaip sveikas taip ir užsėdėjusios ligos nuo skandėjimo: pečius, rankose, kojose, samarlose, krutinėje, strėnos, galvos, konų; išberimal apogula nuo blogo ir neįstojimo kraujo, nuo suaugęstės šėlios nubėgimo, nusilpėjimo, vidurių nedirbimo, užkietėjimo slogos, greito patislimo, nerviškumo, baimės, silpno ir numazėjusio kraujo, užkietėjimo slaptų lytiškų ligų, širdies, kepenų, inkstų, silpnų plaučių, kosėjimo, sunkaus kvėpavimo, nu peralimo sloqų, blogų sapnų, nemigos, neturėjimo apetito, be pello, be planstymo ir mėnesio, bet su liokarstams, kurios tukstiančius išgydė. Teippat moteris nuo skausmingų mėnesinių ir kitokių ligų, kurios užpuola vargaliūmi žmonų, VYRŲ ir MOTERŲ, Reikalaujant rodos nuo daktaro, visada adresuok arba ateik po šio adresu:

THE PHILADELPHIA M. CLINIC, 1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA. VALANDOS: nuo 10 iki 4 po p. šėvėndienomis nuo 10 iki 3. Utena, ir Pėnydionimis nuo 6 iki 8 val. Reikalaujant nuo Klinikio dovanai ir skaitykite knygu „Daktaras“. Pasargai: kurie daktarai negali išgydyti, tai gali kreiptis prie Phila. M. Clinico, o aptūsi rod.

Raulai kur tu begi?

Ugi, kas JONA KIRTIKLI, nes ten yra puikusia lietuviams uzega: saltas alus, porteris, elius; degtine kuoskanlausa. Cigarai pagalbenti net is Havanos, Vi-siems zinomoj vietoj.

JONAS KIRTIKLI
113 N. Wyoming st.,
Hazleton, Pa.

VISU ZINIAI.

Perkrausciau savo buferne ir groserne i nauja ir geresne vieta, po num. 2230 Fifth av. kampas Bredy st. Kas norite nebrangiai pirkti gera ta-vora, ateikite pas mane, o bu-site uzganedinti. Su pagarba.

John Kazlauckas
2230 Fifth ave.,
Pittsburgh, Pa.

DRAUGAI SAJUNGIECIAI NAUDOKITES GERA PROGA

Parduodu laikrode-lius sekanciomis kai-nomis: 20 metu gva-rancijos, auksbotas, dengtas Elgin arba Waltham viduriai, ranoknis israsytas, graziai margas su 7 akmenais — \$10.50. Su 15 akme-ny — \$14.00. Su 15 akmeny (ad-justed) — \$14.90. Su 17 akmeny — \$16.75. Su 17 akmeny (adjusted) — \$17.75. Atminkit, kad kitur pirka-dami uzmkesit nuo \$5.00 iki \$15.00 brangiau. As nereikalauju piniguy is kalno prisiyskit 32c. markemis, as prisiysiu laikrodeli pazurejimui, jei nebus toks, grazinkit atgal paminit ant kiek akmeny norit. Su kiekvien laikrodeliu sykiu siunciu gvarancija. Uzlaiku retzelijy cisto aukso ir pa-auksuoty ir visokiy ziedy. Taipgi visokiy knygy, kurios yra lietuviy kalboj.

M. J. STOSSELL
1413 PAGE ST.,
N. S. PITTSBURGH, PA.

ATVAZIAVES IS LIETUVOS.

Jaunas issilavinęs vaikas jieskuo vietos kocioj nors lietuviskoj istai-goj redakcijoj, spaustuvėj ar kitur. Zinau puikiai lietuviy kalba. Taipgi kalbu 4 slavų kalboms. Sadržbi-ninkavau "Liet. Ukininke" ir "Lietu-voš Ziniose". Adresas: P. K — liui, 206 Beck str., Philadelphia, Pa. (39—41)

VILNIAUS KALENDORIUS 1913 METAMS.

Drg. A. Demikis, is Wilkes Bar-ze, Pa dovanojo Sajungai 41 egz. Vilniaus Kalendoriy. Tai labai puiks kalendoriai su daug ivairiy ir madingy straipsniy. Todél, kas da neturite to kalendoriaus, pasku-bekite uzsisakyti, nes pakiau ne-liko. Kaina tik 25c. Siyskite kra-sos zenkleliais šiuo adresu: "KOVA", 1815 East Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Revoliucijos Gimimo Momentas.

NAUJAS GRAZUS PAVEIKSLAS šis paveiklas perstato Revoliucijos gim-imo momenta: sukylina liandies prieš caris-ru prisiuntime 29c, daugias imanties ant karto, auksidama 50 procenty. Ji parduodam todél taip pigiai, kad norimo praplatinti tarpe darbiniky kleses revoliucioniskas mintis.

Norintiejs turēt ši paveikla kreipkitės i "Kovos" Administracija

Lietuviy Socjalisty Sajunga Amerikoje neseniai isleido spaudon nauja veikalelij-knygele

"Otec Konstantin"

Arba
DARBAI KUNIGO OLSAUSKO.
Paraše
O. BIRMONTAITE.
Knygutė 16 puslapiy, kaina tik 5c.

Kas gi is skaitanciyju laikraščius nežino ko-kius darbus yra padaręs tas garsusis "švečias ne-buvėlis" Lietuvoj ir rinkęs aukas Amerikoje. Tai-gi šioje knygelėje skaitytojas ras daug ispudingy ir graudingy vietų, — aiškiai pamatys darbus to didelio "veikejo". Ačiu Ota Konstantina pasi-darbamimui daug nekaltų motery ir vaikų verkė istremto ar kalėjime sėdinčio savo numylėto tėvo duondavio. Todél patariame kiekvienam nusi-pirkti šią knygelę ir atidziai perskaityti. Gau-nama vien tik:

"KOVOS" ADMINISTRACIJOJ,
1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

"KOVOS"

ADMINISTRACIJOJ galima tuojau užsipren-meruoti šiuos žemiau su-rašytus lietuvių laikraš-čius. Juk beveik visi są-jungiečiai, apart "Kov-os", skaito da ir kitus laikraščius, todėl užsisa-kykit juos per "Kovos" Administraciją, tuomet Sąjungai bus pelnas, o jūs gausite tą ko norite. Verta užsisakyti šiuos laikraščius:

"RANKPELNIŠ" Dvisavitinis Kaina metams \$1.50 Išaina Skotijoj.

"LAISVĖ" Du syk į savaitę Kaina metams \$2.00 Išaina S. Boston, Mass.

"PIRMYN" Savaitinis Kaina metams \$1.50 Išaina Baltimore, Md.

"ELEIVIS" Savaitinis Kaina metams \$1.50 Išaina S. Boston, Mass.

"DARBINIKŲ VILTIS" Savaitinis Kaina metams \$1.50 Išaina Shenandoah, Pa.

"DILGĖLES" Dvisavitinis Kaina metams \$1.00 Išaina Pittsburgh, Pa.

"LIETUVIŲ ŽUR-NALAS" Mėnesinis Kaina metams \$1.00 Išaina Chicago, Ill.

"LAISVOJI MINTIS" Mėnesinis Kaina metams \$2.00 Išaina Scranton, Pa.

Taigi ar sau ar savo draugams užrašysit mi-nėtus laikraščius, užsa-kymus visuomet siyski-kymus visuomet siyski-te

"KOVAI",
1815 E. Moyamensing Av.
PHILADELPHIA, PA.

RUSISKAI-AMERIKO-NIŠKA LINIJA.

Tiesiog tarp Maskolijos ir Am-rikos plaukioja kodidžiausi ir pi-kiausi Maskolijos Ciesoriški Pačo laivai, dvigubais šriubais varomi
Russia — 16.000 tonų,
Kursk — 13.500 tonų,
Czar — 13.000 tonų.

I Rotterdam'ą į 9 dienas nestojat niekur į 11 dieny nesimainat niekur į Liepoją.
\$31.00 3-čios klisos \$33.00.
\$45.00 2-ros klisos \$50.00.
\$65.00 1-os klisos \$75.00.
Išplaukia kas antra subata.
Sekanti išplaukima iš New York:
Czar — Spalio 4.
Kursk — Spalio 18.
Russia — Lapkričio 1.
Dėl platesnių žinių kreipkitės p:

A. E. JOHNSON & Co.,
General Pass. Agent.
27 Broadway, New York, N. Y.
arba prie vietinių užtvirtintų agentų

F. J. Bagocius

Notaras. Tarkos Telsėjas.
AGENTAS
Visų Geriausių
Laivinių Kompanijų
28 W. Broadway
So. Boston, Mass.

CHICAGIEČIAI IR Chicagietės!

Ar turite pilietiskas popleras?
VIII Rajonui LSS išrinkus ma-ne išemimui poplerų, pranešu, kad galite mane rasti kiekvieną dieną nuo 10 iki 12 val. Central Ma-nuf. Distr. Bankoje 1112 W. 35-ta gatvė, netoli Morgan. (37-49)
Draugiškai
A. PETRATIS.

Rusija pralaukia Amerika.

Ne liuosybėje, bet išdibime Vodka, skanus rusiškas tautiškas gėrimas, yra žinomas savo cystumu ir puikumu, nes jis atydziai išdirbtas i savyje prilaiko vien sveikas grudy išsunka. Mės užlikome Vodka importuotą ir Vodka cionai išdirbtą.

Mės išdirbame Vodka iš cystų grudy ir tokiais pat aparatais ir budu, kaip kad išdirba Rusijos valdzia.

Ačiu mūsų veiklumui nės parduodame už labai nu-zemintą prekę. Jūs galite gauti Vodos importuotos ir Vodos cionai išdirbtos, tapgi geriausios Amerikoniskos ir importuotos degtinės, vnyų ir saldzių gėrimų.

Alus bonkuteimis ir bakomis.
J. CARTUN
401-3-5 SOUTH STREET, PHILADELPHIA, PA.

"LAISVĖ"

Visuomenės, Kultūros, Politikos, Literatūros, Populiarisai-Moksliskas LAIKRAŠTIS
Eina du sykiu savaitę: Utarninke ir Pėtnyčioj.

Laikraštis "LAISVĖ" didelio formato, talpina raštus geriausių raš-tininkų ir visuomet pilnas naujausių ir tikriausių žiniy. "LAISVĖS" prenumerata Suvietytose Valst. metams 2 dol., pusmečiui 1 dol. Už-rubežiuose — metams 3 dol., pusmečiui 1.50.

Ant pažirėjimo siunciam vien numerį DYKAI! Užsirašant laikraštį arba turint kokias nors reikalus adresuokite taip:
"LAISVĖ" 242 West Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Išsisiųzdink šiandien, tiktai VIENAS doleris.

Kiekviename lietuviškame name privalo rasti Edmun-do Steponaičio raštų kninga. Steponaitis buvo vienas is pirmuj mūsų jaunuj rašytojy, kurie duoda mums pradzią grynos literaturos sriovei, kuriy visy pirmiausias tikslas jau nebevien zadinimas tautos, visuomenės sąmonės, bet ir gai-vinimas, tvėrimas pačios dailiosios mūsų raštijos.

Taigi dailu poezijos ir prcos rinkinį galima gauti tiktai už \$1.00 pas

AI. STEPONAITIS

184 Atkins ave., Brooklyn, N. Y.

šio laikraščio ir visuose kituose kningynuose ir krautuvėse. Rei-ka-laukite visur.

Reikalaujama agenty kiekviename Lietuvis apgyven-toje vietoje. Uždarbas geras. Klauskite apie sąlygas.

Nereikalauja paliudijimų
Pačios jų save kalba.

Jų vertė ima-virsų.

"PIRMYN"

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS.

Jei norite aiškiai suprasti darbiniky kleses gyvenimo ir judėji-mo reikalus; jei norite sekti šios šalies politiką ir turėti žiniy is viso pasaulio kraštų; jei norite apsipazinti su visuomenės ir gamtos mokslų klausimais, — tai užsirašykite laikraštį "PIRMYN".

Prenumerata metams: Suvietytose Valstijose \$1.50
Užsieniuose \$2.00

"PIRMYN"

748 W. Lexington st., Baltimore, Md.

I. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant gerlausy linijy laivu
Išmaino pinigus ir išsiuncia po gvarancija į visas ša-lis svieto Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai

Agentūra geležinkeliy tikiety.

Parduodame geležinkeliy tiketus į visus miestus Jungtinių Valstiy

605 So. 3-rd st Philadelphia, Pa

Tautietes ir Tautiečiai!

Dr. Ignotus Stankus

Jau praslinko apie trejata metų ir iki šio laiko galėjo persitikrinti, kad mieste Philadelphiaj randaš tiktai vienas tikras lietuvis daktaras Ignotas Stankus, 1210 So. Broad St., Philadelphia, Pa. Jis gydo pasekmingai visokias ligas, šveičias ir, užsienėjusias — vnyų, motery ir vaikų. Visi, katrie gydėsi pas daktarą Ig-notą Stankų, likosi užganėdinti ir platina jo vardą tarpe savo pažįstamų ir giminių. Jeigu kas peiktų daktarą Stankų, ai ži-nok gerai, kad tas peikikas yra nešimin-tingas žmogus, arba koksis žydbernis-humbugieris, kuris tarnauja apgavingame New Yorko žydberniy gy-dykoje. Visi jau girdėjome, kad užvydėtojai, lietuvių — dykaduo-niai-valkatos su New Yorko žydberniais įkvailino vieną bėdną, ne-mokytą žmogelį, ir net daktarą Ignotą Stankų neteisinaig į teismą patraukė, kad, buk to žmogelio moteriškė numirusi nuo jo operaci-jos. Už tokį melagingą ir neteisinaig skundą, daktaras Ig. Stankus greitai juos suvaldė, o laikraščius, kurie tą garsino, tiesiog patraukė i dydyj teismą.

Padėkavonės Daktarui Stankui.

Už išgydymą nuo visokiy ligų. Cion atpalpinti visų yra negalima, bet kelios padėkavo-nės taipinasi su pavėjimu pačių pacientų. Kitos visos padėkavonės yra užlaikomos didžioj slapybėje. Aš Marijona Pocienė, 443 Gratz st., Philadelphia, Pa., labai sirgas, turėjau skan-dėjimą augaros, gėlimą galvos, didelę temperatūrą, skausmą einantį iš virsaus kojų į spacią, negalėjimą valgyti, džiuvimą burnoje, jautimą šalčio su prakaitavimais ir aštriu nusipėjimu. Sankaus prie daug daktarų, bet jie negalėjo mane išgydyti, o kuomet atsiėnkiau prie dak-taro Ignoto Stankaus ir jis mane išgydė už 2 kartų atvažiavimo į mano namus. Ištaru jam širdingai aciu ir Dieve duok jam ilgesnį amžių, kad galėtų ir kitus sergančius gelbėti. Aš Juozas Gudauskas, 418 Chesnut st., Newark, N. J., ištaru širdingai aciu daktarui Ignotui Stankui už prisuntimą gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, užkietėjimo vidurių, skaudėjimų kanų ir abelo nusilpėjimo. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo įsų gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nereikalauju. Vietoje padėkavonės aš nepatingėsiu at-verti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masauskienė, 2 Hutchinson St., Johnston, N. J., liko išgydyta nuo nerų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo lakstantį bromų su niežėjimais ant kuno. Aš likau išgydytas nuo išėrimo spaugais ant kuno. Aš Juozas pas Vinkevič, 40 Cross st., Boston, Mass., širdingai dėkavoju daktarui Stankui už išgydymą mngės nuo skaudėjimo galvos, skausus kvėpavimo, kosulio, ir sugrįžimo jaunų dienų. Tamtos vardą garsinsiu visur Bostone tarp lietuvių. Jonas Saurauskis, 3306 Standorf st., Pittsburgh, Pa., mane išgydė daktaras Stankus nuo išėrimo spaugais ant veido. Aš Jurgis Lukolevič, 128 E. Superior st. Chicago, Ill., buvau labai silpnas ir turėjau daugybe žvėrių pamėtę viltį būti sveiku, bet kuomet atsiėnkiau pas daktarą Ignotą Stankų, jis iš pirmo pri-siuntimo gyduolių mane išgydė. Dėkavoju širdingai ir siunciu \$2.00 gastiščiaus.

Visuomet kreipkitės ypatingai arba su laišku ant tikro adreso taip:
Dr. Ignatius Stankus
1210 S. Broad Street,
Philadelphia, Pa.
Ofiso valandos Iš ryto nuo 9 iki 11. Pė pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8 val.
Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

Nauja poezijos knyga

Tai visi Edmundo Steponaičio raštai. Puiki laida su daug gražių eilių. Verta kožnam turėti savo name Gaunama "KOVOS" Adm. papiginta kaina. Klauskite tuojau.

LOXOL
PAIN-EXPELLER
REMEDY FOR
RHEUMATISM
GOUT - NEURALGIA
LUMBAGO - COLDS
PAINS - BRUISES
SPRAINS & BRUISES

Visuomet la i k y k namose, kuomet tau prireiks, tai prireiks ant greitų. Bet saugokis beverčių pamegd-žiojimų.